

Tłumy turystów podczas majówki »10

„Mieszkanie dla krasnoludków”.

Co można kupić za 40 tys. euro? »11

Gdzie zgłaszać problemy z hałasem? »14

Nie brakuje chętnych do podjęcia
pracy nauczyciela w Wilnie »16

Trzeciomajowa Parada Polskości 2025! Dni 2 i 3 maja świętowało całe miasto

Fot. Marian Paluszkiewicz

Dzień 3 maja był obfity — rano obchody na Rossie, a w południe spod Sejmu RL wyruszyła Parada Polskości. Biało-czerwony potok zalał ulice i wciągnął wszystkich nawet widzów — którzy dołączali machaniem, nagrywaniem, całusami. Dopatrzyliśmy się nawet flag Rzeczypospolitej Obojga Narodów! »7-9

Plan Trumpa. Wojna zmierza w stronę pokoju? »2

Ponad 450 lat działalności jezuitów na Litwie »12-13

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt) i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

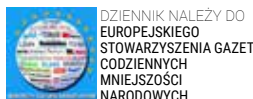
Skład i tkanie: Halina Taukin

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński”

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Wojna zmierza w stronę pokoju? Analityk: „Zła wiadomość dla Europy”

Antoni Radczenko

„Sytuacja podąża do pokoju, ale niestety nie na warunkach Ukrainy. I to jest w zasadzie zła nowina dla Litwy i Europy” — uważa analityk Marius Laurinavičius.

Donald Trump w niedzielnym wywiadzie dla NBC oświadczył, że są spore szanse na zawarcie pokoju między Rosją a Ukrainą. „Uważam, że jesteśmy bliżej z jedną ze stron i może nie tak blisko z drugą. Nie chciałbym mówić, z którą jesteśmy bliżej, ale zrobiliśmy interes dla Amerykanów. To było dobre. Udało nam się zdobyć metale ziem rzadkich” — oświadczył prezydent USA.

PLAN TRUMPA

Trump niejednokrotnie zapowiadał, że jego celem jest jak najszybsze zakończenie konfliktu w Ukrainie. Prezydent USA podawał różne terminy. Na razie żaden się nie sprawdził. Powstaje zatem pytanie, czy wszelkie próby Trumpa w tym temacie poniosły fiasko.

— Nie sądzę, aby plan Donalda Trumpa poniósł fiasko, bo od samego początku jego planem była pomoc Rosji zakończenia wojny na jej warunkach. Można w pewnym sensie powiedzieć, że ta część planu w dużym stopniu została zrealizowana. Jeśli weźmiemy plan zaproponowany przez USA, to powiedziałbym, że tam nawet nie zostało zapisane to, czego chce Rosja, tylko

Donald Trump oświadczył, że jedna ze stron jest bliższa porozumienia w sprawie zakończenia wojny w Ukrainie.

ten plan został napisany w Moskwie. To jest plan, który został podyktowany dla Steve’a Witkoffa (specjalny wysłannik Donalda Trumpa na Bliskim Wschodzie — przyp. red.), a później Trump to nazwał swoim planem — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” twierdzi Marius Laurinavičius, analityk ds. Rosji.

Rozmówca sądzi, że planu nie udało się do teraz wcielić w życie wyłącznie dlatego, że nie odpowiada ani Ukrainie, ani Unii Europejskiej. Poza tym, jego zdaniem, Rosja nie mogła przystąpić do rozmów, dopóki ukraińscy żołnierze byli w obwodzie kurskim.

— Trzeba zrozumieć, że w czasie wojny te procesy nie idą tak szybko, jakby komuś się chciało. Nikt nie jest w stanie powiedzieć, kiedy to nastąpi, czy po kilku tygodniach, czy kilku miesiącach. Tym niemniej, wszystko idzie ku temu, że zostanie podpisany rozejm, a później nastąpi też jakiś pokój. Niestety, ten pokój nie będzie przychylny dla Ukrainy — ocenia Laurinavičius.

ZŁA WIADOMOŚĆ

Analitik sądzi, że wymuszony pokój na Ukrainie jest również złym sygnałem dla Litwy i Europy.

— Moim zdaniem sam Trump to bardzo zła wiadomość dla Europy, Litwy i całego świata demokratycznego. Już o tym mówiłem, że wszystko, co teraz dzieje się z Ukrainą, to

analogia z paktem Ribbentrop-Mołotow. Oczywiście w mniejszej skali. Nie dotyczy całej Europy. Celem Trumpa jest wznowienie relacji z Rosją. Trzeba zrozumieć, że dla Trumpa najważniejszy nie jest pokój. Pokój jest tylko narzędziem do wznowienia kontaktów z Rosją. On mógłby teoretycznie wznowić relacje i bez pokoju, ale byłoby trudniej. Trudno odwołać sankcje, kiedy trwa nadal wojna — dodaje rozmówca.

Władze Rosji w ubiegłym tygodniu zapowiedziały, że ogłaszają zawieszenie broni od północy z 7 na 8 maja do północy z 10 na 11 maja. Strona ukraińska oświadczyła, że mają kontrpropozycję, czyli bezwarunkowe zawieszenie broni na okres 30 dni. „Bezwarunkowe zawieszenie broni to model zaproponowany przez Amerykanów. Podążamy za nim. Od tej lub innej daty, najlepiej wcześniej. Tak, spróbujemy na 30 dni. Dlaczego 30-dniowe zawieszenie broni? Ponieważ niemożliwe jest uzgodnienie czegośkolwiek w ciągu trzech, pięciu, siedmiu dni” — oświadczył w minioną sobotę Wołodimir Zelenski.

Następnego dnia prezydent Ukrainy podczas wizyty w Czechach oświadczył, że rozejm z Rosją jest możliwy w każdej chwili. Z kolei Władimir Putin oświadczył, że jego kraj posiada wystarczająco sił oraz środków, aby doprowadzić wojnę z Ukrainą do „logicznego zakończenia z potrzebnym sobie (Rosji — od aut.) rezultatem”. ■

W Wilnie odbył się protest przeciwko zmianom w ustawodawstwie zainicjowanym przez ministra gospodarki i innowacji Lukasa Savickasa, które zdaniem organizatorów torują drogę dla dużych projektów przemysłowych bez oceny wpływu na środowisko i bez rzeczywistego zaangażowania społeczeństwa. Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

Imieniny

6 maja

Bartłomieja,
Benedykta,
Domagniewa,
Edberta, Ewodii,
Filipa, Franciszka,
Jakuba, Judyty,
Juranda, Placyda,
Teodota

7 maja

Augusta, Domiceli,
Domicjana, Flawii,
Floriana, Ludmiły,
Ludomira, Piotra,
Róży, Stanimira,
Wincentego,
Wirginii

Cytat dnia

„Musimy znowu być tak dzielni i tak mężni, i tak silni, jak polscy żołnierze, którzy 80 lat temu walczyli na waszej ziemi. Jesteśmy to winni im i przyszłym pokoleniom”
— powiedział premier polskiego rządu Donald Tusk w Wageningen w Holandii podczas obchodów Dnia Wyzwolenia spod niemieckiej okupacji.

Pomóżmy w trudnej chwili: apel o pomoc pogorzelcom w Solenikach

Zwracamy się z apelem o pomoc dla Siergieja i Roberta Sorneckich, mieszkańców Solenik, którzy w ubiegłym tygodniu, w środę, 30 kwietnia, ucierpieli z powodu tragicznego pożaru. Ojciec i syn, którzy mieszkali w jednym domu, w jednej chwili stracili cały dorobek życia.

„Dzisiaj o 16:30 wydarzyła się wielka katastrofa, dom mojego taty i brata w Solenikach spłonął. Wszystko spłonęło, mój tata i mój brat nie mają nic, żadnych ubrań, butów i wszystkich rzeczy, które zgromadziliśmy w domu, w którym mieszkaliśmy przez 25 lat, pozostały tylko nasze wspomnienia. Mój brat mieszkał na 2 piętrze, które zostało całkowicie spalone, pozostały tylko fundamenty domu. Teraz mój tata i brat zostali z niczym, a dom nie podlega już odbudowie. Chciałabym prosić ludzi

dobrego serca o jakiekolwiek wsparcie, ubrania, pieniądze, cokolwiek możecie” — w dniu nieszczęścia napisała w sieciach społecznościowych Evelina Godlevska, córka poszkodowanego w pożarze mieszkańca Solenik.

Wesprzeć poszkodowanych można dokonując wpłaty na konto bankowe ojca Eveliny: **Sergejus Sorneckis, LT757300010086329676**. Tytułem (lit. **Mokėjimo pa-skirtis**) „Parama”.

Dziękujemy za każdą okazaną pomoc! ■

Liczba dnia

10 mln euro ma zainwestować w budowę fabryki wodoru w Wilnie europejska spółka rozwoju infrastruktury energetycznej „MT Group”. Fabryka ma zacząć działać w 2026 r. W ciągu roku będzie produkowała 3,45 mln metrów sześciennych wodoru co odpowiada 2 tys. MWh energii cieplnej.

Rejon wileński nawiązał współpracę z Wydziałem Ekonomiczno-Informatycznym UwB

30 kwietnia Samorząd Rejonu Wileńskiego podpisał umowę o współpracy z Filią Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie, Wydziałem Ekonomiczno-Informatycznym. Porozumienie to ma na celu zacieśnienie partnerstwa między szkolnictwem wyższym a samorządem, by wspólnie rozwiązywać problemy edukacyjne, tworzyć nowe możliwości dla nauczycieli i specjalistów oraz zapewniać studentom wartościowe doświadczenia.

Mer Samorządu Rejonu Wileńskiego, Robert Duchniewicz, podkreśla, że współpraca z uczelniami wyższymi to strategiczny krok w kierunku podniesienia jakości kształcenia, promowania innowacji w edukacji i zwiększenia zaangażowania młodych specjalistów w sektorze publicznym.

„To partnerstwo jest kolejnym dowodem na to, że dążymy do solidnych, zorientowanych na przyszłość rozwiązań w dziedzinie edukacji. Młodzi specjaliści, pracownicy instytucji edukacyjnych i cała nasza społeczność zyskają więcej możliwości rozwoju i wzrostu” – powiedział mer R. Duchniewicz.

Planuje się, że współpraca obejmie różne obszary: staże studenckie w Administracji Samorządu i podległych jej instytucjach, wspólne projekty, programy podnoszenia kwalifikacji, studia podyplomowe oraz wymianę dobrych praktyk. Główny nacisk położony jest na doskonalenie kompetencji nauczycieli wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego, w celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia od najmłodszych lat.

Wicemer Samorządu Rejonu Wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė zauważyła, że współpraca Samorządu z uniwersytetami nie tylko wzmacnia system edukacji, ale także otwiera drzwi do rozwoju zawodowego nauczycieli.

„Dla nas ważne jest budowanie trwałych relacji z instytucjami akademickimi, aby nauczyciele mogli nieustannie doskonalić swoje kompetencje, a uczniowie zdobywać praktyczne umiejętności i integrować się z naszą społecznością edukacyjną. To wzajemna korzyść, która wzmacnia cały łańcuch edukacyjny – od przedszkola aż po uniwersytet” – powiedziała wicemer E. Tamošiūnaitė.

Rejon wileński i UwB łączą siły na rzecz rozwoju edukacji. Fot. vrsa.lt

Obie strony zobowiązują się do wspólnej realizacji działalności naukowej, stosowanej i projektowej, przygotowywania wniosków o dofinansowanie, organizacji staży i wydarzeń tematycznych. Studentom zostaną zaproponowane odpowiednie tematy prac dyplomowych, a Samorząd Rejonu będzie aktywnie przyczyniał się do integracji młodych specjalistów na rynku pracy.

Umowę o współpracy podpisali dr hab. Urszula Wróblewska, prof. UB, dziekan Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie, oraz Robert Duchniewicz, mer rejonu wileńskiego.

Współpraca ta została zaaprobowana jeszcze 28 marca 2025 r. decyzją nr T3-81, gdy Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego zatwierdziła partnerstwo z filią Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie, Wydziałem Ekonomiczno-Informatycznym.

Samorząd Rejonu Wileńskiego kontynuuje rozwijanie współpracy z uczelniami wyższymi, o czym świadczą podpisane już umowy z Uniwersytetem Wileńskim, Uniwersytetem im. Michała Romera oraz Wileńskim Uniwersyteciem Technicznym im. Giedymina. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

ENERGETYKA Litwa wyeksportowała więcej prądu niż importowała

Litwa ustanowiła w ubiegłym tygodniu nowy rekord — po raz pierwszy od 15 lat kraj wyeksportował więcej energii elektrycznej niż importował, jak poinformowała w poniedziałek 5 maja spółka Litgrid. Ponadto tygodniowy eksport komercyjnej energii elektrycznej na Litwie w wysokości 83 gigawatogodzin (GWh) był wyższy niż import wynoszący 76 GWh. W okresie od 28 kwietnia do 4 maja Litwa wyprodukowała 226 GWh energii elektrycznej, o 24 proc. więcej niż w poprzednim tygodniu, podczas gdy zużycie spadło o 1 proc., do 196 GWh, przy czym krajowe elektrownie odpowiadały za 115 proc. zużycia.

PODATKI 18 proc. populacji nie zadeklarowało dochodów za rok 2024

Do końca okresu składania zeznań podatkowych za 2024 r., 2 maja, 18 proc. populacji nie złożyło jeszcze zeznań podatkowych, poinformowała w poniedziałek Państwowa Inspekcja Podatkowa (VMI). Ponad 1,5 mln osób złożyło zeznania podatkowe, z czego 754 tys. jest do tego zobowiązanych. Według danych VMI w tym roku ponad 861 tys. mieszkańców zadeklarowało nadpłatę w wysokości ponad 405 mln euro, a 495 tys. mieszkańców zadeklarowało nadpłatę w wysokości 440 mln euro. Ponad 491 tys. osób złożyło wnioski o zwrot części wsparcia z tytułu GPM.

SADM Propozycja zwiększenia ulg w podatku od nieruchomości dla rodzin

Ministerstwo Opieki Socjalnej i Pracy (SADM) proponuje rządowi rozszerzenie listy osób, które nie podlegałyby podatkowi od nieruchomości, w szczególności chodzi o rodziny wielodzietne, osoby niepełnosprawne i osoby korzystające z pomocy

społecznej. „Podatek od nieruchomości jest bardzo wrażliwym tematem dla wielu obywateli, dlatego zachęcamy do wzięcia pod uwagę sugestii i ulepszenie projektu” — napisała na Facebooku minister Inga Ruginienė. Według SADM obecnie rodziny z trójką lub większą liczbą dzieci, lub z dzieckiem niepełnosprawnym są opodatkowane od mieszkań o wartości 200 tys. euro. Ministerstwo Finansów proponuje obniżenie tego progu do 100 tys. euro (50 tys. euro dla osoby samotnej) oraz obniżenie podatku o 75 proc. od nieruchomości o wartości do 450 tys. euro.

USA Trump ogłasza 100 proc. cła na filmy wyprodukowane za granicą

Prezydent USA Donald Trump ogłosił w niedzielę 4 maja, że wprowadza nowe cła na wszystkie filmy wyprodukowane poza Stanami Zjednoczonymi. Powiedział, że Hollywood jest „niszczące” przez trend amerykańskich filmowców i studia filmowe zarabujące poza granicami kraju. „Upoważniam Departament Handlu i Przedstawiciela Handlowego Stanów Zjednoczonych do natychmiastowego rozpoczęcia procesu nakładania 100-proc. cła na wszystkie filmy wyprodukowane za granicą wjeżdżające do naszego kraju” — napisał Trump na swojej platformie Truth Social.

SONDAŻ 6 na 10 osób popiera pomysł wprowadzenia zakazu dodatkowych składek na leczenie

Sześciu na dziesięciu obywateli Litwy popiera propozycję zakazu pobierania przez instytucje medyczne dodatkowych opłat za usługi opieki zdrowotnej finansowane przez państwo, wynika z badania opinii publicznej zleconego przez BNS. Według sondażu Vilnorus, 60,5 proc. populacji uważa, że dopłaty powinny zostać zniesione. Prawie 28 proc. respondentów stwierdziło, że dodatkowe opłaty powinny zostać utrzymane,

podczas gdy reszta nie miała zdania na ten temat. Propozycja zniesienia dopłat jest silniej popierana przez osoby w wieku od 39 lat wzwyż, osoby z niższym wykształceniem i dochodami oraz osoby mieszkające poza Wilnem.

WSPARCIE Kampania Banku Żywności w szkołach w całym kraju

W poniedziałek, 5 maja, kampania Banku Żywności po raz pierwszy rozpoczęła się w szkołach na Litwie, gdzie przez dwa dni zbierane będą produkty spożywcze o długim terminie przydatności do spożycia. „Chcemy zaoferować litewskim szkołom coś więcej niż tylko kolejną kampanię — chcemy zaoferować im możliwość udzielenia dzieciom prawdziwej lekcji obywatelstwa. Ubóstwo to nie statystyki, to konkretni ludzie, którzy mieszkają tuż obok, czasem nawet w naszej klasie lub domu obok” — mówi Simonas Gurevičius, szef Banku Żywności. Dodaje, że pozwalając uczniom na zaangażowanie się w proces pomocy, pomaga się im lepiej zrozumieć ich odpowiedzialność za społeczność i wpaja ważną wartość troski o innych. „Naprawdę wierzę, że życzliwość jest pielęgnowana. W szkołach, w rodzinach, w społecznościach. Dlatego zapraszamy wszystkie litewskie szkoły do przyłączenia się do naszej inicjatywy i pokazania, że troska o innych jest wartością, którą możemy przekazać naszym dzieciom, a paczka żywnościowa jest lekcją życzliwości” — podkreśla S. Gurevičius.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Marius Morkevičius, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Rozszerzony zakres renowacji pozwala na stworzenie mieszkań, odpowiadających dzisiejszym potrzebom

Wraz z modernizacją miast starym blokom wielomieszkaniowym coraz trudniej sprostać zmieniającym się potrzebom ludzi. Rozwiązaniem jest renowacja tych budynków, która pozwala stworzyć nowoczesne mieszkania, pomaga zachować spójność urbanistyczną, a jednocześnie rozwiązuje kwestie zrównoważonego rozwoju.

ODPORNE NA WPŁYW ŚRODOWISKA, TRWAŁE I BEZPIECZNE

Dzisiaj modernizacja bloków wielomieszkaniowych to kompleksowy proces: odnawiane są nie tylko elewacje, ale także wnętrze, po wcześniejszej ocenie ogólnego stanu budynku i jego potencjału. Według Jurgity Černeckienė, naukowczynie z Kowieńskiego Uniwersytetu Technologicznego, renowacja starego bloku wielomieszkaniowego jest opłacalna, jeśli budynek był należycie utrzymywany, a jego konstrukcja jest nadal solidna.

„Trudno powiedzieć, co mają nowe budynki mieszkalne, czego nie można osiągnąć podczas renowacji starych bloków wielomieszkaniowych. Odpowiednio odnowione budynki z powodzeniem wytrzymują obciążenia, wpływ środowiska, są trwałe i bezpieczne” — twierdzi Černeckienė.

SKUTECZNE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ŻYCIA W MIEŚCIE

Inżynier Mantas Šakočius, członek Litewskiego Związku Inżynierów Budownictwa, podkreśla, że renowacja musi być kompleksowa — konieczne jest zaplanowanie wysokiej jakości izolacji, nowoczesnych systemów ogrzewania i wentylacji, usunąć mostki termiczne, zapewnić szczelność i stosować trwałe materiały dostosowane do klimatu Litwy.

„Nowe narzędzia finansowane przez państwo pozwalają nie tylko zwiększyć efektywność energetyczną, ale także poprawić jakość życia. Rozbudowa balkonów, powiększenie okien i drzwi, budowa nowych balkonów, schowków na rowery, wiat, stacji ładowania

■ Budynek mieszkalny po renowacji Fot. z archiwum APVA

samochodów elektrycznych to skuteczne rozwiązania problemów życia w mieście — od wygody i ekologii po bezpieczeństwo” — mówi M. Šakočius.

MOŻLIWA TRANSFORMACJA ZGODNIE Z DZISIEJSZYM STANDARDAMI

Według architekta Džiugasa Lukoševičiusa mieszkającego w Malmö w Szwecji, bloki wielomieszkaniowe z czasów sowieckich są symbolem pewnej epoki. Zachowanie śladów takiej zabudowy w strukturze miasta oznacza zachowanie różnorodności urbanistycznej.

Przygotowując się do renowacji, nie należy zapominać o innych funkcjach miasta: kulturalnych, publicznych, komercyjnych, na przykład na pierwszych piętrach odnowionych bloków wielomiesz-

kaniowych można urządzić sklepiki, kawiarnie, galerie.

„W Malmö jest wiele projektów, w których nie burząc ani jednego starego bloku wielomieszkaniowego, przebudowuje się strukturę dzielnicy tak, aby odpowiadała dzisiejszym potrzebom i odzwierciedlała wizję zrównoważonego i atrakcyjnego miasta” — twierdzi architekt.

Teraz jest odpowiedni moment, aby podjąć decyzję o renowacji bloku wielomieszkaniowego. Nabór wniosków o dofinansowanie z funduszu państwowego na renowację bloków wielomieszkaniowych trwa do 1 października.

Projekt „Promowanie renowacji bloków wielomieszkaniowych” jest finansowany ze środków Funduszu Spójności.

Benita Gaižiūnaitė

Zam. 2855

Święto Narodowe Trzeciego Maja na Rossie. „Nie wolno zwlekać ze wzmacnianiem państwa”

Apolinary Klonowski

Wileńskie obchody Narodowego Święta Trzeciego Maja tradycyjnie rozpoczęły się od uroczystości przy Mauzoleum Matki i Serca Syna na Rossie. Nad uczestnikami przeleciały dwa polskie odrzutowce, które strzegą litewskiego nieba.

Tradycyjnie uroczystości organizowane były przez Ambasadę Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie. Odśpiewano hymny obu krajów. Chargé d'affaires RP na Litwie Grzegorz Marek Poznański przypominał zebranym o znaczeniu tego święta.

„Mówimy, że aby żyć w silnej, niepodległej, tolerancyjnej ojczyźnie oraz Unii, musimy ponosić ten wysiłek na rzecz jej obrony. Polacy i Litwini, nauczeni wiekami walk o te wartości, są dziś w awangardzie tych, którzy o bezpieczeństwo nas i naszych sąsiadów dbają szczególnie uważnie. Nie przez przypadek dziś, na terenach dawnej Rzeczypospolitej, znów, tym razem Ukraińcy, toczą walkę o wolność i życie w demokratycznych, europejskich wartościach” — zwrócił się do zebranych kierownik placówki RP na Litwie, Grzegorz Marek Poznański. „Te lekcje Konstytucji 3 Maja będą zawsze powodem do dumy, ale i ostrzeżeniem. Ostrzeżeniem, że ze wzmacnianiem państwa czy unii nie wolno zwlekać” — podkreślił.

TRADYCYJNE SKŁADANIE WIENCÓW

Po przemówieniu Grzegorza Marka Poznańskiego zebranych do modlitwy wezwał i pobłogosławił ks. Mirosław Grabowski.

Nastąpił moment składania wienców. Jako pierwszy wieniec złożył kierownik ambasady, za nim wszystkie delegacje organizacji, stowarzyszeń i partii.

W uroczystościach wzięli udział także: minister spraw wewnętrznych Litwy Władysław Kondratowicz, prezes ZPL i AWPL-ZChR Waldemar Tomaszewski, posłowie na Sejm RL

Rita Tamašunienė, Czesław Olaszewski, Jarosław Narkiewicz, Związek Harcerstwa Polskiego na Litwie, polsko-litewska Kompania im. Tadeusza Kościuszki Związku Strzelców Litewskich, Forum Wileńskie, a także szkoły. Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą kwestował na rzecz Rosy.

STANOWISKO KONDRATOWICZA

Z kolei biorący udział w uroczystościach minister Władysław Kondratowicz podkreślił znaczenie wspólnej historii Polski i Litwy oraz zaznaczył, że rozrastanie się wspólnych obchodów to kwestia czasu.

— Myślę, że naprawdę kiedyś to się stanie (obchody zatwierdzenia pozycji Litwy w Konstytucji 3 Maja — przyp. red.), bo to jest wspólna historia i bardzo ważna historia — wspólna konstytucja i wspólne działania były po to, aby dać odpór imperiom, jednym, drugim, trzecim, które okrażały nasze wspólne państwo. Trzeba iść prędkimi krokami, trzeba kształcić i głosić, co to była za konstytucja. Wierzę, że zrozumienie i dla tej daty, i dla tego dokumentu, będzie rosło — zaznacza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Władysław Kondratowicz.

DOWÓDCA „KOŚCIUSZKOWCÓW”

Z kolei dowódca strzeleckiej Kompanii im. Tadeusza Kościuszki rej. wileńskiego, Dariusz Litwinowicz, ubolewał, że Litwini swoje obchody ograniczają na razie do social mediów.

— Litwini jeszcze nie świętują 3 maja. Dla mnie wspólne obchody to nie jakieś wspomnienia na social mediach, tylko kiedy Litwini realnie będą mieli swoje miejsce dla tego święta. Co prawda, my Polacy świętujemy na cmentarzu, ale kiedyś, mam nadzieję, będziemy mogli obchodzić te rocznice przy pomniku Kościuszki w Wilnie — i tam będziemy wszyscy mogli wyrazić swoje uczucia i emocje, także negatywne, byle łączące i budujące — przekazuje „Kurierowi Wileńskiemu” dowódca Kompanii im. Tadeusza Kościuszki w rej. wileńskim Związku Strzelców Litewskich.

— Jeżeli uroczystość 20 października będzie obchodzona, dołączymy. My jako pewien łodolamacz próbujemy iść i łamać lody już na starcie, więc to też nasze zadanie — zapewnia.

Uroczystości zakończyły się Mazurkiem Trzeciego Maja. ■

Do zebranych zwrócił się chargé d'affaires RP na Litwie Grzegorz Marek Poznański Fot. Apolinary Klonowski

Święto całego miasta. Dobrze zorganizowana Parada Polskości 2025 przeszła ulicami Wilna

Apolinary Klonowski

Ulicami Wilna przeszła tradycyjna Parada Polskości 2025. Było biało-czerwono, było wzniosłe, było radośnie. Ludzie nieśli flagi Polski, Litwy, Unii Europejskiej, AWPL-ZChR i flagę Wileńszczyzny ogłoszoną w 2018 r. przez „Tygodnik Wileńszczyzny”. Dopatrzyliśmy się także flag Rzeczypospolitej Obojga Narodów i zapytaliśmy o nie.

Parada ruszyła ok. godz. 12:00 spod Sejmu RL. Krótco przed rozpoczęciem parady zebranych powitał Waldemar Tomaszewski, prezes Związku Polaków na Litwie oraz partii politycznej Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin. „Naszą ambicją jest organizowanie takich parad co roku. To już czwarta parada z rzędu. Już z wyprzedzeniem zapraszam w następnym roku, 2 maja, w sobotę, kiedy wypadnie Dzień Polonii i Polaków za Granicą” — zapowiedział Waldemar Tomaszewski i życzył uczestnikom radosnego świętowania.

Paradę poprowadziła orkiestra dęta Szkoły Sztuk Pięknych im. Stanisława Moniuszki w Solecznikach pod batutą Rimantasa Rutkauskasa. Przed orkiestrą widzów zagrzewały mažoretki (cheer-leaderki) z biało-czerwonymi pomponami. Można mówić, że było wręcz światowo! Widoczne były liczne grupy, także, a może wręcz głównie spoza Wilna, które niosły emblematy, tabliczki, wielu uczestników było przebranych we własne stroje.

„HAŁAS” ŚWIĘTUJE 15-LECIE

Spotkaliśmy liczną reprezentację z Czarnego Boru. Przypomniła ona o ważnym koncercie, na który każdy może przyjść 11 maja — 15-lecie zespołu „Hałas”.

— Tam, gdzie widać plakat Czarnego Boru, to wszystko nasza grupa, więc jest nas naprawdę dużo — myślałem, że spokojnie ponad 50 osób, a pewnie nawet setka. Przyjechaliśmy autokarem, ale część osób dojechała też samodzielnie. Jestem tutaj jako

Trzeciomajowy marsz to było prawdziwe święto Polaków i polskości

uczestnik razem z Zespołem Tańca Ludowego „Hałas”. Już 11 maja mamy koncert jubileuszowy z okazji 15-lecia zespołu. Koncert odbędzie się w Nowej Wilejce o godzinie piętnastej, a wstęp jest wolny, zapraszamy każdego — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” zaprasza Dawid Jurewicz z Czarnego Boru.

Gdy pochód zbliżał się do Ratusza wileńskiego, już słyhać było głos prowadzącej, witającej uczestników. „Witamy Konstantego Radziwiłła, ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej, witamy

Marka Grzegorza Poznańskiego, chargé d'affaires Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Litewskiej, witamy Wojciecha Ziemniaka, senatora Rzeczypospolitej Polskiej, witamy Jarosława Narkiewicza, posła na Sejm Republiki Litewskiej i przewodniczącego Rady Polonii Świata!” — grzmiały głośniki, witając gości specjalnych, w tym ambasadora RP na Litwie w latach 2023-2024 Konstantego Radziwiłła oraz obecnego kierownika ambasady RP na Litwie, Grzegorza Marka Poznańskiego.

9.>>

Tradycyjnie była to okazja, aby pokazać swoje zespoły, osiągnięcia, kapele, a nawet drużyny sportowe

8.>>

FLAGI AWPL I WILEŃSZCZYNY

Parada na krótko zatrzymała się przy Ratuszu i ruszyła dalej, pod Ostrą Bramę. Na czele szły flagi Polski, Litwy, Unii Europejskiej i AWPL-ZChR oraz transparent z napisem „Związek Polaków na Litwie”. Za nimi plakat „2 maja — Dzień Polonii i Polaków za Granicą”, przed którym młodzież niosła trzy flagi: dwie flagi Wileńszczyzny i jeszcze jedną flagę AWPL-ZChR pośrodku.

Flaga Wileńszczyzny została zaproponowana w 2018 r. przez środowisko „Tygodnika Wileńszczyzny” i od tamtego czasu obecna podczas przedsięwzięć i inicjatyw, w których bierze udział ZPL oraz AWPL-ZChR. Była też trzymana wysoko przez działaczy na obchodach na cmentarzu na Rossie.

UDUCHOWIONE OBCHODY

U stóp Matki Boskiej Ostrobramskiej parada się zatrzymała. Tam zebranych powitali duchowni. Ks. Jasiński przypomniał nawet słowa z „Pana Tadeusza” i to nie tylko inwokację, ale także fragment z epilogu. Goście z zagranicy wyrażali swój zachwyt nad poziomem i atmosferą uroczystości.

Pięknym i tradycyjnym uwieńczeniem parady była msza u stóp Matki Boskiej Ostrobramskiej

Zauważyłem dwie flagi Rzeczypospolitej Obojga Narodów, co było dość nowym elementem na paradzie. Podeszedłem do grupy trzech osób i zapytałem o nie.

— To flagi naszej wspólnej tradycji, mieliśmy wspólne państwo. Przyjechaliliśmy jako grupa znajomych i kto wie, może będziemy tę działalność formalizowali. Wcześniej uczyliśmy się w Wesołówce, dziś to już nieistniejąca szkoła, później w Podbrzeziu. Znamy historię

i naprawdę warto takie wydarzenia świętować. Trzeba bardziej podkreślać dziedzictwo konstytucji i wspólnego państwa — wyjaśniali Jerzy, Inesa i Wiesław.

Po mszy świętej pod Ostrą Bramą parada dobiegła końca, choć radość jeszcze długo nie upływała na wileńskich ulicach.

Fot. Marian Paluszkiewicz

MRF MEDIU
RÉMIMO
FONDAS

W paradzie szło także kierownictwo i przyjaciele ZPL: Bogusław Rogalski prezes Zjednoczenia Chrześcijańskich Rodzin (z flagą Wileńszczyzny w ręku), Waldemar Tomaszewski (pośrodku, z flagą AWPL w ręku) oraz Pēteris Dzalbe, prezes Związku Polaków na Łotwie (na prawo od Waldemara Tomaszewskiego)

Tegoroczna majówka przyciągnęła do Wilna tłumy turystów, głównie z Polski

Justyna Giedroń

Wśród zagranicznych gości stolicy podczas tegorocznej majówki w Wilnie dominowali turyści z Polski.

— Ilu turystów odwiedziło w długi weekend stolicę Litwy, dowiemy się dopiero w przyszłym miesiącu, kiedy będą dane statystyczne za maj. Na razie wiemy tylko, ilu wycieczkowiczów zajrzało do Centrum Informacji Turystycznej Wilna „Go Vilnius”. Wiadomo już, że w terminie od 28 kwietnia do 4 maja informacji zasięgało u nas ponad 2 tys. 100 turystów, w tym około 600 turystów z Polski. W takim samym terminie ub. roku centrum odwiedziło 700 turystów z Polski, co wcale nie znaczy, że w tym roku przyjechało ich mniej. Polscy turyści stanowią największą grupę wśród odwiedzających Wilno. Aktywny sezon turystyczny rozpoczyna się właśnie wraz z majówką. Odnawiamy, że z tego kraju przyjeżdża do nas coraz więcej młodzieży oraz rodzin z dziećmi. Uwagę podróżujących przyciąga przede wszystkim wileńska Starówka, która figuruje na liście zabytków UNESCO. Turyści są także zauroczeni prawdziwymi zielonymi oazami w sercu miejskiego zgiełku, bogatą ofertą kulinarną oraz przyjazną atmosferą miasta — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Gediminas Šukutis, kierownik Centrum Informacji Turystycznej Wilna „Go Vilnius”.

WIĘCEJ TURYSTÓW INDYWIDUALNYCH

Z Polski na majówkę przyjechały grupy turystyczne, pielgrzymki oraz rodziny z dziećmi.

— Trzeciego maja w pierwszej połowie dnia byłam akurat z grupą w Trokach. Kolejka od kasy muzeum Zamku Trockiego ciągnęła się aż do mostu. Takie kolejki naprawdę rzadko tu się widzi. Przede wszystkim w kolejce po bilety stali polscy turyści. W tym roku przyjechało wielu indywidualnych turystów, którzy zamawiali przewodnika.

Polscy turyści stanowią największą grupę wśród odwiedzających Wilno
Fot. Marian Paluszkiwicz

Nie wszystkich jednak było stać na personalnego przewodnika. Grupy turystyczne zwiedzały tradycyjnie Wilno i Troki, ale też Kowno i Druksieniki. W sobotę miałam grupę motocyklistów z Polski. Byli oni na litewskim pomorzu, na Mierzei Kurońskiej, którą byli zauroczeni — mówi Grażyna Hajdukiewicz, przewodniczka turystyczna po Litwie.

Zauważa, że zwiedzanie miast, akcenty wspólnej literatury i kultury są bardzo ważne, ale coraz więcej popularności nabiera turystyka kulinarna.

— Smakowanie dań kuchni regionalnej szybko zyskuje na popularności. Pomorze to miejsce, gdzie można spróbować słynnej wędzonej ryby, Troki to kibiny karaimskie, Wilno to chłodnik, cepeliny, placki ziemniaczane. Bardzo wielką popularnością cieszą się smakołyki z serem „Dziugas”, między innymi lody z serem. Wielu turystów podczas zwiedzania chce odwiedzić wileński bazar „Pod Halą” i zrobić tu zakupy. Tradycyjnie było dużo tzw. jednodniówek, wycieczek ze zwiedzaniem Wilna i Trok. Organizują je przeważnie biura podróży z Suwałk i Augustowa dla swoich gości, którzy przyjeżdżają do nich odpoczywać z całej Polski — wyjaśnia rozmówczyni.

NIELEGALNI PRZEWODNICZY

Za nielegalną pracę w charakterze przewodników w majowy weekend mandaty otrzymali zarówno cudzoziemcy, jak i obywatele Litwy.

— Grupy turystyczne po Litwie może oprowadzać licencjonowany przewodnik, który posiada wyższe wykształcenie i ma ukończone specjalne kursy przewodnika. Dbamy o to, żeby nie było nielegalnych przewodników. Cieszy, że jest ich co raz mniej — zauważa przewodniczka.

Dodaje, że branża turystyczna, jeżeli chodzi o turystów z Polski, wróciła do poziomu sprzed pandemii.

— Majowy weekend można uważać za udany. Hotel „Pan Tadeusz” był wypełniony w stu procentach. Przeważającą większość stanowili goście z Polski. Zapowiada się dobry sezon dla hotelarzy. Mamy już sporo rezerwacji nie tylko na całe lato, ale do końca roku. Spodziewamy się turystów z Polski, Niemiec, Estonii i innych krajów. Najważniejsze jest, żeby sytuacja polityczna nie zmieniła się na gorsze — mówi Krystyna Zimińska, wicedyrektorka Domu Kultury Polskiej w Wilnie. ■

„Mieszkanie dla krasnoludków”. Co można kupić w Wilnie za 40 tysięcy euro?

Aleksander Borowik

— Za nieopodatkowanych 40 tys. euro w Wilnie można kupić jedynie mały pokój ze wspólnymi udogodnieniami, tzn. pokoje o powierzchni od 11 do 17 mkw. Z tym, że lokale te znajdowałyby się na obrzeżach Wilna — Wysokich Ponarach, Nowej Wilejce, Naujininkach — mówi Maria Borowik, właścicielka agencji nieruchomościowej Namvila.

MIESZKANIE NA... 12 METRÓW!

Jak zaznacza właścicielka Namvily, ich firma jesienią sprzedała mieszkanie w Wilnie, którego powierzchnia całkowita wynosiła zaledwie 12 metrów kwadratowych. Jednak miało prysznic, toaletę, umywalkę, ale było w akademiku i wymagało gruntownego remontu. Cena wynosiła 28 tys. euro i była to najtańsza oferta na oddzielne mieszkanie, ale też o najmniejszej z możliwych powierzchni.

— Oddzielne mieszkanie ze wszystkimi udogodnieniami, ale z systemem korytarzowym (to dawne akademiki), można kupić już od 50 tys. euro. Ale jeśli myśli się o zakupie nowo wybudowanego mieszkania w Wilnie, to trzeba się liczyć z cenami rozpoczynającymi się od 120 tys. euro, ale wówczas ma się powierzchnię od 30-40 mkw. — dodaje Maria Borowik.

NIEOPODATKOWANY PUŁAP — TYLKO 40 TYS. EURO

— Rząd proponuje wprowadzenie tzw. powszechnego podatku od nieruchomości. Jeśli zostanie przyjęty, to zwolnione z opłat będą tylko nieruchomości o wartości poniżej 40 tys. euro. A co można kupić w Wilnie za 40 tys. euro? Klitkę w akademiku czy mieszkanie z remontem, ale dla krasnoludków! — oburza się przedstawicielka Namvily.

Do kwoty wynoszącej powyżej 150 tys. euro, nieprzekraczającej jednak 300 tys. euro, stosuje się

Jeśli Sejm zatwierdzi nowy podatek od nieruchomości, który będzie obowiązywał od przyszłego roku, koszt podatku od trzypokojowego, nowo wybudowanego mieszkania w Wilnie będzie wynosił około 500 euro rocznie.

stawkę podatkową w wysokości 0,5 proc; przy kwocie 300 tys. — 500 tys. euro stosuje się stawkę podatku w wysokości 1 proc. a powyżej 500 tys. euro obowiązuje stawka podatku w wysokości 2 proc.

POLITYCY ZAPEWNIAJĄ, ŻE BĘDZIE MNIEJ...

Jeśli Sejm zatwierdzi nowy podatek od nieruchomości, który będzie obowiązywał od przyszłego roku, koszt podatku od trzypokojowego, nowo wybudowanego mieszkania w Wilnie będzie wynosił około 500 euro rocznie. Politycy zapewniają jednak, że trzeba będzie płacić mniej i obiecują podwyższenie kwoty wolnej od podatku. Ci,

którzy sprawują władzę i próbują przeprowadzić reformę podatkową, proponują nowe stawki podatku od nieruchomości.

ROK ROZPOCZĄŁ SIĘ Z HUKIEM

W Wilnie rok 2025 rozpoczął się w nieruchomościach najlepszymi sprzedażami i... rosnącymi cenami! Na pierwotnym rynku mieszkaniowym w Wilnie zawarto już 696 transakcji nabycia nowych mieszkań (apartamentów i tzw. kotedżów, czyli bliźniaków). Wynik ten jest prawie o połowę wyższy niż w grudniu roku ubiegłego i jest o 170 proc. wyższy niż w styczniu 2023. Co więcej, przez cały okres niepodległości zanotowano zaledwie pięć „obfitszych” miesięcy — to rok 2021 ze styczniem-majem. ■

Proponowane nowe stawki podatku od nieruchomości

0-40 tys. euro	0 proc.
40 000-150 tys. euro.....	0,2 proc.
150 000-300 tys. euro...	0,5 proc.
300 000-500 tys. euro.....	1 proc.
od 500 tys. euro.....	2 proc.

Rząd proponuje wprowadzenie tzw. powszechnego podatku od nieruchomości. Jeśli zostanie przyjęty, to zwolnione z opłat będą tylko nieruchomości o wartości poniżej 40 tys. euro **Fot. Marian Paluszkiewicz**

450 lat działalności jezuitów na Litwie. „Człowiek ma być otwarty na poszukiwanie”

Antoni Radczenko

W tym samym czasie, kiedy świat żegnał papieża Franciszka, pierwszego jezuitę na Tronie Piotrowym, litewscy współpracownicy żegnali ks. Antanasa Saulaitisa — jezuitę, działacza litewskiej wspólnoty w Stanach Zjednoczonych, filozofa, teologa i chemika. Saulaitis prowadził misję w brazylijskim San Paolo przy litewskiej parafii. W latach 90-tych XX w. jezuita przybył po wielu latach emigracji ponownie do Litwy.

DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA TOWARZYSTWA JEZUSOWEGO

Zakon jezuitów, czyli Towarzystwo Jezusowe, powstał w 1534 r. Sześć lat później papież Paweł III zatwierdził pismem apostolskim pierwszą wersję reguły zakonnej. W dużym stopniu to jezuita byli odpowiedzialni za kontrreformację.

Na Litwę zostali sprowadzeni w 1569 r. przez biskupa wileńskiego oraz pisarza Waleriana Protasewicza. Rok później powołali do życia Kolegium jezuitów w Wilnie, które w 1579 r. zostało przekształcone w Akademię i Uniwersytet Wileński Towarzystwa Jezusowego. Była to druga szkoła wyższa w Rzeczypospolitej Obojga Narodów i pierwsza na terenie Wielkiego Księstwa Litewskiego.

Dzisiaj litewska prowincja Towarzystwa Jezusowego również dużo miejsca w swej działalności poświęca oświacie.

— W przypadku Litwy nasza działalność skupia się przede wszystkim na gimnazjach. Posiadamy trzy gimnazja w Szawlach, Kownie i Wilnie. W naszych szkołach nacisk kładziemy na rozwój człowieka jako całości. Nie tylko na intelekt, ale również na wszelkie kwestie powiązane z warto-

Jezuici na Litwie są obecni od ponad 450 lat. To oni dali początek studiom wyższym w naszym kraju, zakładając w 1579 r. Uniwersytet Wileński. Dzisiaj na Litwie również skupiają się przede wszystkim na oświacie, prowadząc trzy gimnazja.

Teraz litewscy jezuita są wysyłani również na misje poza Europę
Fot. Eugenijus Markovas SJ

ściami i z wiarą. Prowadzimy też obozy w Wilnie oraz Kownie, dokąd zabieramy dzieci na weekendy. Prowadzimy tam rekolekcje, odprawiamy msze — wyjaśnił „Kurierowi Wileńskiemu” ks. Vytautas Sadauskas, kierownik wileńskiej wspólnoty jezuitów, rektor Kościoła św. Kazimierza oraz nauczyciel religii w Wileńskim Gimnazjum Jezuitów.

NIE TYLKO DLA KATOLIKÓW

Pobierać naukę w szkołach prowadzonych przez jezuitów mogą nie tylko katolicy.

— Nasze szkoły nie są przeznaczone tylko i wyłącznie dla katolików. Przyjmujemy wszystkich chętnych. Ze względu na fakt, że większość mieszkańców Litwy stanowią katolicy, to oczywiście większość naszych uczniów stanowią właśnie oni. Jednak inna religia nie stanowi przeszkody do bycia uczniem naszej placówki. Czł-

wiek ma być otwarty na poszukiwanie i dialog. Wśród uczniów są nawet nieochrzczeni — wyjaśnił ks. Vytautas Sadauskas.

ZASADA „IDŹ TAM, DOKĄD CIEBIE WYSYLAJĄ”

Od samego początku działalność misyjna była ważnym elementem działalności zakonu. Przykładowo absolwent Uniwersytetu Wileńskiego pod rządami jezuitów Andrzej Rudamina sam później wstąpił do Towarzystwa Jezusowego i wyjechał na misję do Chin, w których zmarł w 1631 r.

— Oczywiście wśród nas są również misjonarze. Działamy na zasadzie: idź tam, dokąd ciebie wysyłają. Jeśli papież postanowi, że w którymś z zakątków świata jest potrzebny ktoś z nas, to zwraca się do generała stowarzyszenia, a generał zwraca się do poszczególnych prowincji.

12.>>

Na Litwie jednak skupiamy się przede wszystkim na szkołach, ćwiczeniach duchowych i rekolekcjach. Mamy też własną misję w Stanach Zjednoczonych w Chicago, która pracuje z tamtejszą wspólnotą litewską — opowiedział nasz rozmówca.

DZIAŁALNOŚĆ KONSPIRACYJNA W CZASACH SOWIECKICH

W 1773 r. papież Klemens XIV skasował zakon. Przez kilkadziesiąt lat wspólnota jezuicka działała nielegalnie. Do życia zakon powrócił w 1814 r. W okresie międzywojennym prowincja litewska powstała w 1930 r. W 1940 r. władza sowiecka zakazała działalności jezuitów. Przez 60 lat litewscy jezuici działali w konspiracji.

— W czasach sowieckich jezuici działali w podziemiu. Nie mogli oficjalnie deklarować, że należą do Towarzystwa Jezusowego. To właśnie jezuici redagowali „Kronikę Kościoła Katolickiego”. To było pismo, gdzie były podawane przykłady prześladowań wiernych. Świat czerpał wiedzę o prześladowaniach wiernych na Litwie właśnie stamtąd. Jezuici prowadzili też w podziemiu seminarium, które działało obok legalnego seminarium duchowego w Kownie. Tam

uczyli się, zdobywali wykształcenie teologiczne i byli wyswięceni na księży ci, którzy nie mogli wstąpić do seminarium w Kownie — zaznaczył ks. Vytautas Sadauskas.

— Po pierwsze, na moją decyzję wstąpienia do jezuitów miała wpływ właśnie „Kronika Kościoła Katolickiego”. Bardzo podziwiałem działalność Towarzystwa Jezusowego. Po drugie okazało się, że większość moich przyjaciół z seminarium byli właśnie jezuitami w podziemiu. Początkowo tego nie wiedziałem, ponieważ w czasach sowieckich nie można było o tym mówić — podzielił się nasz rozmówca.

ĆWICZENIA DUCHOWE

Ważnym elementem zakonu jest tzw. duchowość ignacjańska, czyli metoda kształtowania i prowadzenia życia wewnętrznego oraz zewnętrznego człowieka stworzona przez założyciela towarzystwa Ignacego Loyolę, który napisał książkę „Ćwiczenia duchowe”. „Przez ćwiczenia duchowe rozumiemy każdy rachunek sumienia, rozmyślanie, kontemplację, modlitwę ustną i myślną oraz wszystkie inne czynności duchowe — stosownie do tego, co niżej powiemy. Bo jak

przechadzanie się, chodzenie i bieganie — to ćwiczenia cielesne, tak ćwiczenia duchowe to przygotowywanie i usposobienie duszy po to, żeby się pozbyć nieuporządkowanych przywiązań, a gdy się ich już pozbędziemy, żeby szukać woli Bożej i odnajdywać ją w ułożeniu własnego życia tak, by zbawić duszę” — czytamy we wstępie.

ZNANI JEZUICI

Oprócz założyciela zakonu Ignacego Loyoli najbardziej znanym jezuیتą był niedawno zmarły papież Franciszek. Poza tym zakon wydał 49 kardynałów, 5 patriarchów, 88 arcybiskupów, 268 biskupów, 50 świętych oraz 180 błogosławionych. Między innymi świętymi zostali Andrzej Boboła oraz Stanisław Kostka. Ogółem zakon liczy około 20 tys. członków. Na Litwie jest ich kilkudziesięciu. Jezuici działają w 114 krajach. Mają własne uczelnie, obserwatoria naukowe oraz media. Obecnym generałem Towarzystwa Jezusowego jest Arturo Sosa Abascal, który urodził się w 1966 r. w Wenezueli. ■

TVP
WILNO

■ Na Litwie jezuici przede wszystkim skupiają się na oświacie dla dzieci i młodzieży Fot. Kauno jėzuitų gimnazija

Gdzie zgłaszać problemy z hałasem?

Narodowe Centrum Zdrowia Publicznego z każdym rokiem otrzymuje coraz więcej skarg od mieszkańców w sprawie nadmiernego hałasu powstającego podczas działalności gospodarczej oraz handlowej i coraz więcej tych skarg jest uzasadnionych.

Honorata Adamowicz

W ubiegłym roku specjaliści Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego rozpatrzyli 166 skarg dotyczących hałasu, z których 65 (39 proc.) było uzasadnionych; w 2023 r. rozpatrzyli 159 skarg, z których 53 (33 proc.) było uzasadnionych. Największa liczba skarg na hałas w latach 2023-2024 wpłynęła w ciepłym sezonie (czerwiec-wrzesień). Zgodnie z art. 48 ust. 1 i 2 Kodeksu wykroczeń administracyjnych RL, nieprzestrzeganie lub naruszenie ustawy o zarządzaniu hałasem RL i innych aktów prawnych regulujących zarządzanie hałasem, podlega karze grzywny w wysokości od 100 do 600 euro. Powtórne popełnienie wykroczenia administracyjnego podlega karze grzywny w wysokości od 500 do 1 tys. euro — poinformowano nas w Narodowym Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC).

GLÓWNE ŹRÓDŁA HAŁASU, SZCZEGÓLNIJE W MIASTACH

Hałas jest nieregularnym, często nieprzyjemnym zestawem dźwięków, które mogą zakłócać nie tylko środowisko, ale także życie ludzi. Głównymi źródłami hałasu są: ruch drogowy, działalność przemysłowa, prace budowlane i wydarzenia muzyczne. Zanieczyszczenie hałasem jest szczególnie powszechne na obszarach miejskich, gdzie krzyżuje się ruch drogowy, kolejowy i lotniczy.

— Według Światowej Organizacji Zdrowia hałas jest jedną z najczęstszych form zanieczyszczenia środowiska. Jego długoterminowe skutki wiążą się z utratą słuchu, wysokim ciśnieniem krwi, chorobami serca, zaburzeniami snu i dyskomfortem psychicznym. Hałas nie tylko jest uciążliwy, ale także zmniejsza wydajność pracy,

Głównymi źródłami hałasu zazwyczaj są: ruch drogowy, działalność przemysłowa, prace budowlane i wydarzenia muzyczne **Fot. Marian Paluszkiwicz**

powoduje stres i utrudnia koncentrację — mówią specjaliści.

KONTROLA PAŃSTWOWA

NVSC przeprowadza kontrolę państwową hałasu jako czynnika działalności gospodarczej i handlowej. Podmioty zarządzające źródłami hałasu muszą przestrzegać ustalonych limitów hałasu i zapewnić, że poziom hałasu w instalacjach, obiektach inżynieryjnych i systemach, które są wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej nie przekracza limitów ustalonych dla danego źródła hałasu. NVSC zazwyczaj otrzymuje skargi od wnioskodawców dotyczące hałasu pochodzącego z komercyjnej działalności gospodarczej.

ZAKŁÓCENIA ZGŁASZAĆ NA OGÓLNY NUMER ALARMOWY

— Niestety nie zawsze możemy pomóc w rozwiązaniu problemu zwiększonego hałasu, ponieważ

nie wszyscy mieszkańcy dostarczają niezbędnych informacji, takich jak źródło hałasu, adres ich konkretnego miejsca zamieszkania lub czas, w którym proponują wykonanie pomiaru hałasu. Ponadto znaczna liczba skarg nie jest związana z zakresem działalności Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego i dlatego nie jest ona w stanie pomóc w takich przypadkach. Taki hałas jak krzyki, gwizdy, głośne śpiewanie lub granie na instrumentach muzycznych, innych urządzeniach dźwiękowych oraz inne hałaśliwe działania na ulicach, placach, w parkach, na plażach, w środkach transportu publicznego i innych miejscach publicznych, a także w godzinach wieczornych (od 19:00 do 22:00) i nocnych (od 22:00 do 07:00), również w mieszkaniach, przedsiębiorstwach, instytucjach lub organizacjach, jeżeli zakłóca to spokój publiczny, wypoczynek lub pracę powinny być zgłaszane na ogólny numer alarmowy 112 — poinformowali specjaliści NVSC. ■

Marcin Bortkiewicz: „Tonia” to film o bezwarunkowej miłości do rodzica

Honorata Adamowicz

— „Tonia” opowiada historię 11-letniej dziewczynki, która za wszelką cenę chce utrzymać przy sobie ojca, jakkolwiek by on dla niej nie był. To film o wyzwoleniu się z poczucia odpowiedzialności za kogoś, kto sam nie wywiązuje się z takiego obowiązku. To film o tym, że należy zacząć kochać samego siebie najpierw, zaopiekować się sobą, zadbać o siebie, a potem dopiero pomyśleć także o innych bliskich. Myślę, że warto oglądać nasz film, bo każdy z nas był kiedyś dzieckiem i te uczucia bezwarunkowej miłości do opiekuna, ta potrzeba bycia zaopiekowanym, życia choćby w najmniejszym stadzie, które daje minimum bezpieczeństwa i miłości, nie są nikomu chyba obce — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Marcin Bortkiewicz, reżyser filmowy i teatralny, scenarzysta, dramaturg, aktor.

Z MYŚLĄ O WŁASNEJ CÓRCIE

Marcin Bortkiewicz „Tonię” zrobił z myślą o swojej córce Mariannie Ame. Jak mówi, kiedy odkrył jak cudowny talent w niej drzemie, od razu pomyślał, że chciałby go wykorzystać i pokazać światu. Jeśli chodzi o Małgorzatę Zajączkowską, to po latach wspólnej przyjaźni było dla niego oczywiste, że nikt tak jak ona nie zagra babci Toni.

— Tatki natomiast szukałem jakiś czas. Adaś (aktor Adam Bobik – przyp. red.) objawił mi się w kilku filmach krótkometrażowych. Poznaaliśmy się na planie jednego z seriali. Od razu złapaliśmy wspólny język. Wiedziałem, że Adam ma w sobie coś „dostojewskiego” rzekłbym, duchowo tragicznego i ostatecznego. To rzadki dar. Może wziął się on u niego, bo podobnie jak bohaterowie Dostojewskiego, Adam jest głęboko wierzącym prawosławnym chrześcijaninem. Do roli Jagody zrobiłem zdjęcia próbne,

DKP w Wilnie zaprasza na 7. odsłonę cyklu „Spotkania z Kinem Polskim”. 10 maja w DKP w Wilnie w Sali teatralnej o godz. 18.30 odbędzie się projekcja filmu „Tonia”.

które Karolina Adamczyk ze swoim fantastycznym temperamentem wygrała w cuglach! — opowiada reżyser.

O FILMIE

Tonia (Marianna Ame) ma 11 lat. Na pierwszy rzut oka niczym nie różni się od swoich rówieśniczek, ale to naprawdę wyjątkowa dziewczyna. Żyje w świecie fantazji, jej głowa jest pełna marzeń i niesamowitych pomysłów. Mieszka z babcią (Małgorzata Zajączkowska) i ojcem (Adam Bobik), który nadużywa alkoholu. Gdy dowiaduje się, że jej ukochany ojciec planuje wyjechać do pracy we Włoszech, postanawia zrobić wszystko, by do tego nie dopuścić. Upija go, wrabia w przyjmowanie porodu cielaka, zaprasza do domu jego kochankę. Kreatywność Toni nie zna granic. Mimo niepowodzeń, nie poddaje się. Jest przekonana, że dopnie swego. Do czasu aż na jaw nie wyjdzie skrywana przez lata rodzinna tajemnica. „Tonia” to przede wszystkim film o ogromnej miłości dziecka do rodzica.

— Scenariusz tego filmu chodził mi po głowie właściwie od dzieciństwa. Wiedziałem, że będę chciał kiedyś ze zdarzeń domowych, których byłem świadkiem, zrobić tragikomedię. Wiedziałem też, że będę potrzebował czasu, aby osiągnąć dojrzałość i potrzebny dystans do opowiedzenia tego, co mi najbardziej na sercu leży. Jedno jest pewne — nikt poza mną takiego filmu jak „Tonia” nie mógłby zrobić... Nasz film przeznaczony jest dla dojrzałego widza, który wciąż hołubi w sobie dziecko. Dla mnie możliwość realizacji filmu wiąże się zawsze ze spełnieniem marzenia, jakim było zostać reżyserem filmowym. Kiedy jestem na planie, nie myślę o trudnościach realizacyjnych, tylko czerpię radość z robienia kina... — zaznaczył Marcin Bortkiewicz.

Projekt finansowany przez Samorząd Miasta Wilna. Po pokazie spotkanie z reżyserem i scenarzystą Marcinem Bortkiewiczem oraz aktorem Adamem Bobikiem. Spotkanie odbędzie się w języku polskim. Bilety do nabycia: kakava.lt.

Film przeznaczony jest dla dojrzałego widza, który wciąż hołubi w sobie dziecko Fot. mat. prasowe

Wicemer stolicy: Nie brakuje chętnych do podjęcia pracy nauczyciela w Wilnie

Justyna Giedrojc

Dla niektórych wybór zawodu nauczyciela staje się oczywisty na wczesnym etapie edukacji, gdy wybierają studia pedagogiczne od razu po szkole średniej, jednak wielu odkrywa pasję do nauczania dopiero po zdobyciu dyplomu w zupełnie innym kierunku. Po takich studiach również jest możliwe podjęcie pracy jako nauczyciel.

PROGRAM SAMORZĄDOWY

Stołeczny wicemer Vytautas Mitaitas zauważa, że nauczycielem można zostać nie tylko po studiach pedagogicznych.

— Samorząd stołeczny współ z instytucją samorządową Edu Vilnius zapraszają do udziału w bezpłatnym programie Pradedu mokyti Vilniuje (Zaczynam uczyć w Wilnie). W ten sposób chcemy do zawodu nauczyciela przyciągnąć możliwie najwięcej osób i w ten sposób przyczynić się do rozwiązania problemu z brakiem kadry nauczycielskiej w stołecznych szkołach. Wnioski można składać do 15 maja br. — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” wicemer.

TRZYKROTNIE WIĘCEJ UCZESTNIKÓW

Do Edu Vilnius wpłynęło już ponad 150 wniosków. Składają je osoby, które w ramach programu chcą zdobyć uprawnienia pedagogiczne.

— Nawet 7 osób rozważa możliwość podjęcia zawodu nauczyciela matematyki, a takich specjalistów szczególnie brakuje w szkołach. 10 osób chciałoby uczyć języka litewskiego. W ub. r. do udziału w programie zarejestrowało się 46 chętnych, zaś 40 osób wzięło w nim udział. Uczestnicy programu mogą liczyć nie tylko na wszechstronną pomoc w okresie trwania zajęć, ale także po podjęciu pracy w szkole. Rejestracja jeszcze trwa, a już zgłosiło się trzykrotnie więcej uczestników niż w ub. roku. Świadczy to o tym, że chętnych do pracy w szkołach nie brakuje, ale trzeba ich zaprosić oraz zaoferować odpowiednie

Nauczycielem można zostać nie tylko po studiach pedagogicznych
Fot. Marian Paluszkiwicz

warunki do zdobywania kwalifikacji pedagogicznych — podkreśla wicemer.

30 proc. zarejestrowanych kandydatów posiada obowiązkowe wyższe wykształcenie specjalistyczne oraz planuje uzyskać kwalifikacje pedagogiczne. Podobny procent zarejestrowanych posiada kwalifikacje pedagogiczne, ale od dłuższego czasu nie pracowało w zawodzie nauczyciela i chce wrócić do pracy w szkole. Są też osoby po studiach pedagogicznych, które nigdy nie pracowały w zawodzie i nie posiadają nawyków przydatnych w pracy nauczyciela.

ROZMOWY KWALIFIKACYJNE

Z połową kandydatów zostały już przeprowadzone rozmowy kwalifikacyjne. Kierownictwo Edu Vilnius poinformowało, że 40 kandydatów ze 150 nie będzie mogło przystąpić do programu.

„Osoby te nie spełniają określonych wymogów. Część tych osób ma rzę o zawodzie nauczyciela, ale nie posiada obowiązkowego dyplomu ukończenia studiów wyższych. Takim osobom radzimy spróbować sił w zawodzie pomocnika nauczyciela. Bardzo odpowiedzialnie podchodzimy do wyboru uczestników programu, staramy się też doradzić coś osobom,

które nie będą mogły wziąć udziału w szkoleniach” — powiedziała Unė Kaunaitė, dyrektorka samorządowej instytucji oświatowej.

ZAKTUALIZOWANY PROGRAM I BRAK NAUCZYCIELI

Program Pradedu mokyti Vilniuje jest realizowany szósty rok z rzędu. Co roku specjalistyczną wiedzę i umiejętności z zakresu pedagogiki nabywa około 30 osób. Zgodnie ze zaktualizowaną formą programu, osoby, które chcą zdobyć kwalifikacje pedagogiczne i zostać nauczycielami, otrzymają część punktów zaliczeniowych w pierwszym roku udziału w programie, a część na drugim roku na uniwersytecie.

— Zawsze mamy oferty pracy dla nauczycieli w Wilnie. W kwietniu br. w stołecznych szkołach najbardziej brakowało nauczycieli języka litewskiego — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Milda Jankauskienė, rzeczniczka Służby Zatrudnienia. Ponadto szkoły poszukiwały nauczycieli matematyki, muzyki, wychowania fizycznego, języka hiszpańskiego. Było też 10 ofert pracy dla pomocników nauczycieli. ■

„Chrystus króluje! Alleluja!” – IX Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej

W dniach 26-28 kwietnia odbył się IX Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej „Chrystus króluje! Alleluja!”. Organizatorem wydarzenia było Centrum Kultury w Rudominie we współpracy ze Szkołą Sztuk Pięknych Rejonu Wileńskiego w Pogirach. Festiwal powstał z potrzeby pielęgnowania różnorodności kulturowej Wileńszczyzny, zachowania narodowej tożsamości oraz umacniania jedności lokalnej społeczności. W tym roku to niezwykle wydarzenie odbyło się w ramach projektu „Rudomino – Mała Stolica Kultury Litwy 2025”.

Organizowany od 2010 r. festiwal co roku gromadził artystów i miłośników muzyki, by wspólnie przeżywać wyjątkową duchową podróż. W tegorocznej edycji wzięli udział wykonawcy z Litwy, Polski i Ukrainy.

Uroczyste otwarcie festiwalu miało miejsce 26 kwietnia w Centrum Kultury w Rudominie. Koncert inauguracyjny rozpoczął minutą ciszy ku czci zmarłego papieża Benedykta XVI. Wszystkich uczestników i gości pobłogosławił ksiądz Józef Makarczyk, proboszcz parafii pw. Trójcy Przenajświętszej i św. Kazimierza w Miednikach. W koncercie wystąpili: Chór Młodzieżowy Szkoły Sztuk Pięknych w Rudominie, Chór Młodzieżowy Szkoły Muzycznej w Nie-

menczynie, Zespół Wokalny i Orkiestra Łączona Szkoły Sztuk Pięknych w Pogirach, Chór Mieszany „Alumni Vilnenses” Klubu Miłośników Piosenki z Wilna oraz soliści: Aušra Liutkutė i Raimonda Janutėnaitė. Koncert zakończył się wspólnym występem Łąčenego Chóru Uczestników Festiwalu i Zespołu Orkiestrowego Szkoły Sztuk Pięknych w Pogirach, którzy wykonali wzniosłe dzieła – „Misericordias Domini” oraz hymn festiwalu „Chrystus króluje!”.

Festiwalowe wydarzenia zostały połączone z obchodami Święta Miłosierdzia Bożego. Uczestnicy śpiewali i wielbili Miłosierdzie Boże podczas Mszy Świętych i koncertów w różnych świątyniach: w Kościele pw. Nawrócenia św. Pawła Apostoła w Wojdatkach, w Kościele pw. św. Michała Archaniola w Niemenczynie, w Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Wilnie oraz w Kościele pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Wilnie.

W niedzielę, 27 kwietnia, rozpoczął się cykl koncertów sakralnych. Tego dnia odbyły się koncerty w Kościele pw. Nawrócenia św. Pawła Apostoła w Wojdatkach, w Kościele pw. św. Michała Archaniola w Niemenczynie, wieczór muzyki sakralnej w Kościele pw. Niepokalanego

Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Wilnie, koncerty organowe w Kościele pw. św. Kazimierza w Wilnie oraz w Kościele pw. Zbawiciela (Johannitów) w Wilnie, a także koncert ekumeniczny w Cerkwi Matki Bożej „Znak z Nieba” w Wilnie.

W poniedziałek, 28 kwietnia, festiwal zakończył koncert muzyki organowej w Kościele Zbawiciela przy Klasztorze Braci św. Jana w Wilnie.

Miłośnicy muzyki sakralnej doświadczyli prawdziwej uczty duchowej. Każdy mógł się przekonać, że Boga można wielbić nie tylko modlitwą, ale także poprzez sztukę. To był wyjątkowy czas, wypełniony radością, braterstwem i światłem wiary.

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania partnerom i sponsorom festiwalu, bez których organizacja tego święta nie byłaby możliwa: Samorządowi Rejonu Wileńskiego, Rudominie – Małej Stolicy Kultury Litwy 2025, Centrum Muzyki Religijnej, kościołom oraz parafiom rejonu wileńskiego, a także Narodowej Szkole Sztuk Pięknych im. M. K. Čiurlionisa. Słowa wdzięczności kierowane są również do wszystkich uczestników tegorocznego festiwalu. ■

Inf. i fot.: Centrum Kultury w Rudominie

■ Uczestnicy śpiewali i wielbili Miłosierdzie Boże podczas Mszy Świętych i koncertów w różnych świątyniach

Wyjątkowa majówka na Laudzie

W dniach 25-27 kwietnia uroczyste obchody Dnia Polonii i Polaków za Granicą, Dnia Flagi RP i Święta Narodowego 3 Maja na Laudzie połączyły uczestników z Kanady, Polski i Litwy.

Witano gości z Montrealu, Łomży, Gdańska, Wilna, Kowna, Poniewieża, Kiejdan, Janowa, Janiszek i rejonów janiskiego, radziwiliskiego, poniewieskiego, janowskiego, kiejdańskiego i wileńskiego.

WYSTAWA W PONIEWIEŻU

25 kwietnia w auli szkolnej w Poniewieżu otwarto wystawę malarską prac Birutė Gadišauskienė z Janowa na temat solidarności z Ukrainą. Wystąpił zespół My z Łomży pod kierownictwem Izabeli Ostaszewskiej. Przed koncertem odbyła się konferencja poświęcona sprawom wartości takich jak: pokój, prawa człowieka, wolność, demokracja i równość. W imprezach wzięli udział: członkowie Sejmu RL Ramūnas Vyžintas, Andrius Busila, wicemer Poniewieża Deividas Labanavičius, członek Rady Miasta Rimantas Narkūnas. Gości witała kierownik działu Słabosłyszających i Nieśłyszających Podstawowej Szkoły im. M. Karki Danutė Kriščiūnienė i Irena Duchowska.

OBCHODY W KIEJDANACH

26 kwietnia imprezy poświęcone Dniu Polonii i Polaków za Granicą, Dniu Flagi RP oraz Świętu Narodowemu 3 Maja odbyły się w Kiejdanach. Wydarzenie rozpoczęło Mszą św. w kościele św. Józefa. Potem zaproszono gości do Kiejdańskiego Centrum Wielokulturowego. Splendoru imprezie dodało przybycie Konsula Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Litewskiej Dariusza Wiśniewskiego, historyka sztuki dr Katarzyny Szrot z Montrealu, architekta dr. Jerzego Szkolnickiego z Gdańska, dyrektora Centrum Wielokulturowego Audronė Pečiūlytė, przedstawiciela Szlachty Laudańskiej, prezesa Oddziału ZPL Lauda Władysława Gosztowta z Małżonką, prezesa Oddziału ZPL w Kownie Andrzeja Rymkiewicza i innych gości. Zebranych witała Irena Duchowska. Imprezę rozpoczęło minutą ciszy w dzień pogrzebu papieża Franciszka. Tego dnia odwołano planowane występy zespołów tanecznych. Konsul Generalny Dariusz Wiśniewski przedstawił historię świętowanych dat. Święteczne życzenia składała Audronė Pečiūlytė. Wystąpiły zespoły: My z Łomży (kier. Izabella Ostaszewska, Łomża), Ale Babki (kier. Wiktor Garłukowicz, Niemież),

Kotwica (kier. Andrzej Rymkiewicz, Kowno), Sidabrinė gija (kier. Artūras Ruša, Szaty), Issa (kier. Waleria Wansiewicz, Kiejdany). Kierownicy zespołów otrzymali pamiątkowe dyplomy i prezenty świąteczne. Spotkanie integracyjne miało miejsce w restauracji Dom Greja, po czym chętni zwiedzali stare miasto.

ŚWIĘTOWANIE W DATNOWIE

27 kwietnia świętowanie Dnia Polonii i Polaków za Granicą, Dnia Flagi RP i Święta Narodowego 3 Maja rozpoczęło Mszą św. w kościele w Datnowie. Koncert świąteczny odbył się w Centrum Kultury w Pacunelach na Laudzie. Wystąpiły Zespoły Tańca Vakaris i Vejūnė z Janiszek pod kierownictwem Domasa Dveilisa, Lord dance z Poszuszwia, kobiecy ZT z Pocunel i My z Łomży pod kierownictwem Izabeli Ostaszewskiej. Liryczną piosenkę wykonał Domas Dveilis. Zespołom dziękowali: organizator pracy socjalnej administracji Samorządu Rejonu Radziwiliskiego w Starostwie Skėmiai Vida Tamulytė, organizator imprez w Pacunelach Domas Dveilis oraz Irena Duchowska.

Projekt „Majówka na Laudzie” był dofinansowany przez Ambasadę RP w Wilnie.

Inf. i fot.: kiejdany.org

■ Obchody polskich świąt narodowych na Laudzie połączyły uczestników z Kanady, Polski i Litwy

Šakalienė: Litwa rozważa zakup systemów obrony powietrznej dalekiego zasięgu

„W perspektywie średnio-długoterminowej planujemy również ocenę i zakup pewnych systemów obrony powietrznej dalekiego zasięgu” — powiedziała dla TV3 minister ochrony kraju Dovilė Šakalienė.

„Nie możemy obecnie ujawnić szczegółów dotyczących zakupów w średnim i dłuższym okresie, ale tak — Litwa również przeprowadza szczegółową analizę i oceniamy pewne plany związane z obroną dalekiego zasięgu i będziemy je mieć” — dodała minister.

Według informacji, średni i długi okres oznaczałby, że Litwa mogłaby nabyć i otrzymać takie systemy w ciągu dziesięciu lat, ale konieczna jest jeszcze analiza, które systemy byłyby najbardziej odpowiednie.

Minister ma nadzieję, że taki zakup, który może kosztować Litwę nawet kilka miliardów euro, nie spowoduje dodatkowych pytań dotyczących finansowania obrony. „Mam nadzieję, że nasze państwo nie będzie miało już więcej pytań dotyczących tego, dlaczego i w jakim zakresie potrzebujemy finansowania obronności oraz jak będzie wyglądała nasza obrona” — powiedziała Dovilė Šakalienė.

Według niej projekt ten najprawdopodobniej zrealizuje następny

rząd, ale już teraz należy rozpocząć jego planowanie.

Według informacji resortu obrony, Litwa posiada jeden i dodatkowo kupuje dwa systemy obrony powietrznej średniego zasięgu, których zasięg działania wynosi do 50 km, podczas gdy systemy dalekiego zasięgu mają zasięg 150-300 km.

Jak podała agencja BNS, Litwa wzmacnia swoje zdolności obronne w związku z pogorszeniem się sytuacji geopolitycznej. Rada Obrony Narodowej uzgodniła, że w ciągu najbliższych pięciu lat na obronę kraju zostanie przeznaczonych około 12 mld euro, co zwiększyłoby finansowanie obronności do 5-6 proc. PKB.

Opr. J.B. na podst. BNS, KAM

Chociaż minister nie nazwała konkretnego systemu wprost, najpewniej Litwa zapatruje się na amerykańskie Patriots, które sprawdzą się w obronie miast na Ukrainie **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Niemiecki generał w audycji ministerstwa: „Codziennie odczuwamy wdzięczność”

Dowódca niemieckiej brygady na Litwie, generał brygady Christoph Huber, wziął udział w internetowym programie Ministerstwa Ochrony Kraju „KTO i KOMU?”. Nazwa programu to gra słów: po litewsku brzmi „KAS ir KAM?”, gdzie „KAM” to jest także litewski skrót nazwy ministerstwa obronności.

Dowódca podzielił się wspomnieniami ze swojej służby w Litwie w 2017 r., omówił przebieg tworzenia brygady i wyraził zadowolenie z ciepłego przyjęcia przez Litwinów.

Według gen. Hubera, tworzenie brygady przebiega sprawnie, zgodnie z planem działania podpisanym pod

koniec 2023 r. przez ministrów obrony Litwy i Niemiec.

„Na każdym etapie trzymamy się planu działania. Do tej pory zrealizowaliśmy wszystkie terminy uzgodnione na 2023 rok. Oba kraje dokładają wszelkich starań, aby dotrzymać harmonogramu i aby do końca 2027 roku niemiecka brygada na Litwie była w pełni gotowa do obrony Litwy i każdego centymetra terytorium NATO” — powiedział gen. bryg. Christoph Huber.

Patrząc na przyszłość, generał zaznaczył, że do końca 2027 r. bezpieczeństwo regionu znacznie się wzmocni: „Będziemy mieli około 5

tys. niemieckich żołnierzy w Litwie, a za nimi stanie cała niemiecka dywizja przeznaczona do obrony Litwy”.

Mówiąc o życiu na Litwie, gen. Ch. Huber wyraził wdzięczność Litwinom za ciepłe nastawienie do niemieckich żołnierzy. „Codziennie odczuwamy wdzięczność mieszkańców Litwy. Idąc ulicami w mundurach, często spotykamy się z oznakami poparcia — ludzie podnoszą kciuki, dziękują za służbę. To bardzo ważne dla naszych żołnierzy” — opowiadał.

Opr. J.B. na podst. inf. Ministerstwa Ochrony Kraju

Ważne wnioski z Ukrainy dla Litwy. Rumuńscy eksperci dzielą się doświadczeniem

Wojna w Ukrainie uwidoczniła znaczenie pracy socjalnej jako wzmacniania odporności społeczeństwa. Rumuńscy eksperci Ana Rădulescu i Herbert Paulischin podkreślają, że wyciągnięte wnioski mogą być użyteczne także dla Litwy — i wskazują trzy aspekty, które wymagają uwagi już teraz.

Rumuńscy pracownicy socjalni rozpoczęli działania humanitarne na przełomie lutego i marca 2022 r., tuż po wybuchu pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę. Pierwszy etap pomocy skoncentrował się na rumuńsko-ukraińskim przejściu granicznym, gdzie organizowano wsparcie dla napływających uchodźców.

Współpraca z lokalnymi służbami — w tym policją, strażą pożarną, personelem medycznym oraz wolontariuszami organizacji pozarządowych — pozwoliła na szybkie zorganizowanie punktów pomocy. Skala migracji i traumatyczne doświadczenia wielu przybywających rodzin ujawniły jednak potrzebę głębszych interwencji niż jedynie krótkoterminowe działania humanitarne.

W kolejnym etapie pracy, od kwietnia 2022 r., pomoc została rozszerzona na terytorium Ukrainy, w szczególności na Kamieniec Podolski. Miasto to, położone niedaleko stref działań wojennych, przyjęło tysiące przesiedleńców z bardziej zagrożonych rejonów kraju.

Szybko okazało się, że w tym regionie brakuje nie tylko infrastruktury, ale i podstawowego systemu usług socjalnych. Działania pomocowe były rozproszone, nieskoordynowane i skupiały się głównie na przekazywaniu dóbr materialnych, nie uwzględniając aspektów psychologicznych czy społecznych.

BUDOWA STRUKTUR I SZKOLENIE KADR

Zespół rumuńskich specjalistów skoncentrował się na wzmocnieniu lokalnych instytucji i struktur odpowiedzialnych za pomoc

społeczną. Wspólnie z władzami lokalnymi opracowano modele interwencji kryzysowej, wdrożono programy szkoleń dla miejscowych pracowników oraz rozwinęto usługi psychologiczne i społeczne.

Celem nie była wyłącznie pomoc doraźna, ale trwałe zakorzenienie systemowych rozwiązań odpowiadających na potrzeby osób dotkniętych wojną. Kluczowe znaczenie miało zachowanie godności

beneficjentów i zapewnienie im możliwości uczestnictwa w procesie odbudowy.

W trakcie działań coraz bardziej uwidaczniała się potrzeba wzmacniania nie tylko jednostek, ale całych społeczności. Praca socjalna była traktowana nie jako reakcja na skutki wojny, ale jako narzędzie długofalowej odbudowy i zwiększania odporności.

21.>>

■ Eksperci podkreślają więzi społeczne jako część odporności na kryzys

20.>>

**ROZWIĄZANIA, KTÓRE WCZEŚNIEJ
NIE FUNKCJONOWAŁY**

Oprócz Kamieńca Podolskiego wsparciem objęto także inne regiony Ukrainy, w tym społeczności położone w bezpośrednim sąsiedztwie działań wojennych. Rozwijano działania, które wcześniej nie funkcjonowały — od tworzenia ośrodków społecznych po systemy pracy włączającej beneficjentów w działania na rzecz wspólnoty.

W ramach innowacyjnych projektów powstały Centra Wsparcia Społecznego Społeczności finansowane przez Międzynarodową Federację Pracowników Socjalnych (IFSW Europe). Placówki te oferowały poradnictwo socjalne, ocenę potrzeb oraz dostęp do podstawowych zasobów dla dzieci i dorosłych.

Szczególnym rozwiązaniem, które spotkało się z pozytywnym odbiorem, były sklepy społeczne. Ich koncepcja opierała się na systemie kuponów przyznawanych za pracę społeczną. W odróżnieniu od tradycyjnej pomocy materialnej, taka forma wsparcia przeciwdziałała bierności i umożliwiała osobom potrzebującym aktywne uczestnictwo w życiu lokalnym.

**WSPARCIE DLA DZIECI
I OSÓB STARSZYCH**

Osobną kategorią działań było stworzenie systemów wsparcia dla najbardziej wrażliwych grup społecznych — dzieci, osób starszych i przesiedlonych rodzin. Dzięki pozyskanym funduszom wyremontowano ośrodek dla seniorów w Svanceke oraz ośrodek w Tomakivce, gdzie zamieszkały matki z dziećmi.

Równolegle rozwijano usługi ukierunkowane na potrzeby najmłodszych, obejmujące m.in. poradnictwo, programy edukacyjne i psychologiczne. Przeprowadzono szkolenia dla specjalistów, organizowano seminaria i integrowano młodzież z rynkiem pracy, co pozwalało im odzyskać poczucie sprawczości i perspektywę zawodową.

■ Odrodzenie kraju po wojnie to nie tylko odbudowa budynków... Fot. ASProAS

Centralnym założeniem wszystkich podejmowanych działań było zaangażowanie lokalnych społeczności. Praca socjalna nie była narzucana z zewnątrz, lecz tworzona w ścisłej współpracy z mieszkańcami. Taka metoda działania pozwoliła na osiągnięcie trwałych efektów i budowanie zaufania.

Projekty, które w największym stopniu zaktywizowały mieszkańców — jak sklepy społeczne, szkolenia zawodowe czy centra wsparcia — potwierdziły skuteczność podejścia opartego na partycypacji.

**CO Z TEGO DLA LITWY?
PROFILAKTYKA, NIE LECZENIE**

Podsumowując działania na terenie Ukrainy, rumuńscy pracownicy socjalni zidentyfikowali kilka kluczowych wniosków, które mogą

mieć zastosowanie także w innych krajach — w tym na Litwie.

Po pierwsze, aktywne zaangażowanie społeczności zwiększa ich odporność i umożliwia lepsze dostosowanie rozwiązań do lokalnych realiów. Po drugie, grupy szczególnie wrażliwe — jak osoby starsze i niepełnosprawne — muszą być objęte specjalną uwagą w działaniach kryzysowych.

Kolejnym, trzecim wyzwaniem jest brak danych — bez odpowiedniej diagnozy trudno jest efektywnie rozdzielać zasoby i planować działania. Dlatego inwestycje w infrastrukturę informacyjną są niezbędne.

„Doświadczenia Ukrainy pokazały, że środki zapobiegawcze, takie jak wzmocnienie sieci społecznych, szkolenie pracowników socjalnych i tworzenie ośrodków wsparcia przed wystąpieniem kryzysu, są równie ważne jak pomoc doraźna” — podkreślają eksperci.

Eksperti przypominają, że odbudowa po wojnie czy kryzysie nie kończy się na naprawie zniszczonych budynków. Równie ważne jest przywracanie więzi społecznych, godności i zaufania.

Doświadczenia z Ukrainy mogą być dla Litwy cenną lekcją oraz inspiracją przy wzmacnianiu własnego systemu opieki społecznej w obliczu przyszłych wyzwań. ■

Opr. J.B. na podst. inf. PKTC
Fot. ASProAS

Ana Rădulescu — prezes rumuńskiego krajowego stowarzyszenia pracowników socjalnych ASproAS i była prezes Międzynarodowej Federacji Pracowników Socjalnych (IFSW Europe). Herbert Paulischin — prezes Centrum Kształcenia i Oceny Pracy Socjalnej (CFCECAS), do niedawna pełnił funkcję przedstawiciela IFSW Europe przy ONZ.

Szczeciński finał konkursów historycznych poświęconych losom Sybiraków w XX wieku

25 kwietnia rozstrzygnięte zostały dwa konkursy historyczne organizowane przez Liceum Ogólnokształcące im. Sybiraków w Szczecinie.

Był to finał konkursów pt. „Myśmy znów do Niepodległej szli — losy Sybiraków w XX wieku” (dla szkół ponadpodstawowych) oraz plastyczno-fotograficzny „Miejsca pamięci o Sybirakach” (dla uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych).

Wydarzenie zgromadziło wielu gości: członków Zachodniopomorskiego Związku Sybiraków — Zarząd Główny w Szczecinie z prezesem Tadeuszem Słoniną i jego zastępcą Tadeuszem Szumowskim oraz Związku Sybiraków — oddziału w Szczecinie; dr Barbarę Patlewicz z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Szczecińskiego, dr. Andrzeja Felińskiego z Muzeum Techniki i Komunikacji — Zajezdnia Sztuki w Szczecinie, Michała Knittera z Archiwum Państwowego w Szczecinie oraz nauczycieli i opiekunów i wreszcie uczniów ze szkół podstawowych nr 16, 37, 69 ze Szczecina, szkoły podstawowej nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Chojnie oraz uczniów szkół ponadpodstawowych: Technikum Technologii Cyfrowych, LO Delta — Zespół Szkół nr 6 im. Mikołaja Reja, Wojskowego Technikum In-

Dyrektor szkoły mgr inż. Mirella Okińczyc-Zuwalska

formatycznego im. gen. Józefa Hallera oraz Prywatnego Technikum ze specjalnościami: informatyczna z e-sportem, architektura krajo- brazu, geodeta, organizacji turystyki, ochrona środowiska, rachunkowość i reklama. Konkursy objęte zostały honorowymi patronatami: Rady Naukowej Instytutu Historycznego Uniwersytetu Szczeciń-

skiego, Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty, Collegium Balticum — Akademii Nauk Stosowanych w Szczecinie, Archiwum Państwowego w Szczecinie oraz Muzeum Techniki i Komunikacji — Zajezdnia Sztuki w Szczecinie.

HYMNY I JURORZY

Finał rozpoczęło odśpiewanie hymnów: polskiego oraz Sybiraków: „... z miast kresowych, wschodnich osad i wsi...”. Wszystkich przybyłych na finał konkursów historycznych powitała dyrektor szkoły mgr inż. Mirella Okińczyc-Zuwalska i podziękowała historykom, którzy przygotowali pod względem merytorycznym trzecią już edycję konkursu dla szkół ponadpodstawowych.

Wyniki konkursów i werdykt jury ogłosił dr Andrzej Feliński z Muzeum Techniki i Komunikacji — Zajezdnia Sztuki w Szczecinie. W składzie jury znaleźli się: Halina Kozłowska, Tadeusz Szumowski, Stanisław Brzeziński, dr Barbara Patlewicz (IH US), Michał Knitter (Archiwum Państwowe w Szczecinie) oraz dr Dawid Dziuba).

23.>>

■ Zdobywcy nagród w konkursie „Myśmy znów do Niepodległej szli — losy Sybiraków w XX wieku”

22.>>

TRZY NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

W konkursie skierowanym do uczniów szkół ponadpodstawowych „Myśmy znów do Niepodległej szli — losy Sybiraków w XX wieku” przyznano trzy nagrody i wyróżnienia. Pierwsze miejsce zajęła Noemi Czyżewska z Liceum Ogólnokształcące Delta, drugie miejsce przypadło Krzesimrowi Jamrożemu z Prywatnego Technikum w Szczecinie, trzecie Igorowi Skórzyńskiemu z Technikum Technologii Cyfrowych im. Jacka Karpińskiego a wyróżnienie Annie Zielińskiej z Liceum Ogólnokształcącego im. Sybiraków w Szczecińskiej Szkole Florystycznej.

Poznaliśmy także zwycięzców konkursu plastyczno-fotograficznego Miejsca pamięci o Sybirakach, w którym brali udział uczniowie klas 7. i 8. szkół podstawowych. W tym konkursie pierwsze miejsca zdobyły: Natasza Naściuk z SP 37 za pracę plastyczną oraz Wiktoria Wiśniewska SP 37 za pracę fotograficzną (drugie miejsce — Gabriela Woźniak SP 37, trzecie miejsce — Agata Cieślik SP 37).

Przyznano także wyróżnienia, które otrzymali uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Chojnie, Szkoły Podstawowej nr 69 im. mjr. Henryka Sucharskiego w Szczecinie, Szkoły Podstawowej nr 16 im. Olimpijczyków Polskich w Szczecinie oraz ze Szkoły Podstawowej nr 37 im. kpt. ż. w. Antoniego Ledóchowskiego w Szczecinie. Jury przyznało ponadto nagrodę za pracę wykonaną różny-

Wicedyrektor szkoły dr Anna Michałek-Simińska

mi technikami. Otrzymała ją Natasza Naściuk ze Szkoły Podstawowej nr 37 w Szczecinie.

PODSUMOWANIE KONKURSÓW

Podsumowując finał konkursów historycznych, wicedyrektor szkoły dr Anna Michałek-Simińska powiedziała m.in.: „... cieszę się m.in. dlatego, że widzę znajome twarze uczniów z tych szkół, z którymi od lat współpracujemy i cieszę się, że prace, które tu Państwo widzicie, pochodzą z kolejnej edycji konkursu zorganizowanego dla Was. Prace są piękne, wykonane różnymi technikami. Mamy zaproszenie, dla wszystkich uczestników konkursu, na debatę połączoną z panelem dyskusyjnym

Dr Barbara Patlewicz z Uniwersytetu Szczecińskiego

na 27 maja br. Jedną z imprez towarzyszących temu spotkaniu będzie wystawa prac plastycznych, które tu widzicie, ale także prac poprzednich edycji. Cieszę się, że podzielacie moją i moich kolegów historyków pasję historyczną i że są wśród nas goście reprezentujący instytucje, z którymi współpracujemy — szczególnie państwo ze Związków Sybiraków”.

Był też wykład dr Barbary Patlewicz z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Szczecińskiego zatytułowany: „Tam jest twój dom, gdzie groby twoich bliskich. Kresowe cmentarze jako miejsca pamięci oraz śpiewy i deklamacje poezji poświęconej Sybirakom”.

Leszek Wątróbski
Fot. autor

Laureaci konkursu plastyczno-fotograficznego „Miejsca pamięci o Sybirakach”

Konklawe rozpocznie się 7 maja. 133 kardynałów wybierze nowego papieża

Konklawe, które wyłoni 267. papieża w historii Kościoła katolickiego, rozpocznie się we wtorek 7 maja w Watykanie — ogłosiło biuro prasowe Stolicy Apostolskiej. Weźmie w nim udział 133 kardynałów-elektorów, w tym jeden z Litwy i czterech z Polski.

MSZA I PROCESJA POPREDZĄ GŁOSOWANIE

Oficjalne rozpoczęcie konklawe poprzedzi uroczysta msza Pro eligendo Papa, którą odprawi dziekan Kolegium Kardynalskiego, kard. Giovanni Battista Re. Liturgia w intencji wyboru nowego papieża rozpocznie się o godz. 10:00 w Bazylice św. Piotra. Po południu, o godz. 16:30, kardynałowie w procesji przejdą z Kaplicy Paulińskiej do Kaplicy Sykstyńskiej, gdzie odbędzie się pierwsze głosowanie. Zgodnie z przepisami konstytucji apostolskiej „Universi dominici gregis” w dniu inauguracji przewidziane jest tylko jedno głosowanie.

„Jest nadzieja, że jednogłośnie zostanie osiągnięta” — powiedział kard. Angelo Sixto Rossi, arcybiskup Kordoby.

NAJWIĘCEJ ELEKTORÓW W HISTORII

W konklawe weźmie udział 133 kardynałów-elektorów spośród 135 uprawnionych, co stanowi najwyższą liczbę w historii Kościoła. Dwóch kardynałów — w tym jeden z Hiszpanii oraz kard. Angelo Becciu — zrezygnowało z udziału z powodów zdrowotnych i prawnych.

Kardynałowie pochodzą z 71 państw — najwięcej z Europy (51), Azji (23) i Ameryki Południowej (17). Z Litwy w konklawe weźmie udział kardynał Rolandas Makrickas, który od 2021 r. jest komisarzem nadzwyczajnym papieskiej Bazyliki Matki Bożej Większej (Santa Maria Maggiore) w Rzymie. Natomiast z Polski do konklawe przystąpią: kard. Stanisław Ryłko, kard. Kazimierz Nycz, kard. Konrad Krajewski i kard. Grzegorz Ryś.

SPRAWA BECCIU I NAPIĘCIA W KOLEGIUM

Wśród nieobecnych znalazł się kard. Angelo Becciu, skazany w grudniu 2023 r. przez watykański Trybunał Karny za przestępstwa finansowe. Choć odwołał się od wyroku i uczestniczył w kongregacjach generalnych, nie weźmie udziału w samym konklawe. Watykan nie poinformował, czy jego prawa elektorские zostały formalnie przywrócone.

W gronie elektorów są kardynałowie mianowani przez trzech ostatnich papieży. 108 z nich nominował Franciszek, 22 Benedykt XVI, a kilku — w tym kard. Ryłkę i Nycza — Jan Paweł II. Zróżnicowane pochodzenie geograficzne i pokoleniowe elektorów wpływa na różnice zdań co do przyszłości Kościoła.

„Rola papieża to zasadniczo zjednoczenie nas i jest to łaska, którą dał nam Bóg” — powiedział kard. Vincent Nichols, arcybiskup Westminsteru.

PROCEDURA WYBORU I SYMBOLIKA

Od środy w Kaplicy Sykstyńskiej każdego dnia będą się odbywały dwa głosowania rano i dwa po południu. Wymagana jest większość dwóch trzecich głosów. Po każdej turze karty są spalane, a dym unoszący się nad

Watykanem informuje o wyniku — czarny oznacza brak wyboru, biały zapowiada nowego papieża.

Zgodnie z watykańskimi regulacjami wszystkie osoby zaangażowane w organizację konklawe — od obsługi medycznej po kierowców i kwiaciarny — muszą złożyć przysięgę milczenia. Kaplica Sykstyńska, Ogrody Watykańskie i watykańska nekropolia zostały zamknięte dla zwiedzających na czas trwania konklawe.

KARDYNAŁOWIE, KTÓRZY SIĘ NIE ZNAJĄ

Choć większość elektorów mianował Franciszek, wielu z nich nie miało okazji dobrze się poznać. Kard. Nichols zaznaczył, że „mamy cały tydzień”, ale niepewność co do relacji między kardynałami może utrudnić szybkie osiągnięcie konsensusu.

Nowością jest udział purpuratów z 12 państw, które wcześniej nie miały przedstawicieli na konklawe, m.in. z Haiti, Sudanu Południowego, Papui-Nowej Gwinei, Luksemburga i Serbii. Najmłodszym uczestnikiem będzie 45-letni kard. Mykoła Byczok z Ukrainy, posługujący w Australii, a najstarszym — 79-letni Hiszpan Carlos Osoro Sierra.

Opr. J. B. na podst. BNS, PAP

W konklawe weźmie udział 133 kardynałów-elektorów spośród 135 uprawnionych, co stanowi najwyższą liczbę w historii Kościoła **Fot. EPA-ELTA**

Wątek litewski w aresztowaniach potencjalnych szpiegów GRU. Rosja zwiększa aktywność

Gruziński obywatel został zatrzymany za fotografowanie obozu wojskowego w północnej Grecji. To drugi przypadek w ciągu tygodnia, który wskazuje na możliwą aktywność rosyjskiego GRU. Wcześniej był zatrzymany działacz, który został zwerbowany przez pośrednika z Litwy.

ZATRZYMANIE W SERRES

Grecka policja poinformowała o zatrzymaniu 67-letniego obywatela Gruzji w piątek 2 maja w miejscowości Serres, na północy kraju. Mężczyzna robił zdjęcia w pobliżu obozu wojskowego, w strefie objętej zakazem fotografowania.

Zachowanie cudzoziemca zauważyli żołnierze, którzy natychmiast zawiadomili lokalną policję. Zatrzymany został przewieziony na komisariat, a następnie postawiony przed prokuraturą w sobotę 3 maja.

DRUGI PRZYPADEK W CIĄGU KILKU DNI

To już drugi przypadek zatrzymania w ciągu tygodnia. Wcześniej, 29 kwietnia, w porcie Aleksandropolis aresztowano 59-letniego obywatela Grecji pochodzenia gruzińskiego. Według greckich mediów, mężczyzna działał na rzecz rosyjskiego wywiadu wojskowego GRU i dokumentował ruchy konwojów z zaopatrzeniem wojskowym.

W piątek, 2 maja, sąd w Aleksandropolis przesłuchał 59-latkę w związku z zarzutami dotyczącymi zbierania informacji o operacjach wojskowych. Mężczyzna, mimo zebranych przez śledczych dowodów, nie przyznał się do winy. Twierdził, że materiały, które rzekomo dokumentował, „były już wielokrotnie publikowane w mediach, zarówno w kraju, jak i w sieci”.

W toku śledztwa ustalono, że podejrzany w przeszłości służył w rosyjskiej armii. To właśnie jego przeszłość wojskowa miała

Jak donosi grecka prasa, wcześniej na Litwie aresztowany był łącznik, który zwerbował jednego z oskarżonych. Fot. ilustracyjne, Andrius Ufartas, ELTA

ułatwić mu kontakty z rosyjskimi służbami. Policja wskazała również, że mężczyzna został zwerbowany przez pośrednika — Gruzina mieszkającego na Litwie, mającego powiązania z przestępczością zorganizowaną.

ROLA LITWY W ŚLEDZTWIE

Jak podały greckie media, pośrednik mający połączyć zatrzymanego z rosyjskim wywiadem został aresztowany na Litwie w marcu. Nie ujawniono szczegółów dotyczących jego działalności ani zakresu współpracy z GRU, jednak jego rola w sprawie oceniana jest jako kluczowa.

Obecność pośrednika działającego z terytorium Litwy wskazuje na potencjalnie szerszą siatkę operacyjną rosyjskiego wywiadu w regionie, co może mieć konsekwencje nie tylko dla Grecji, ale również dla państw bałtyckich.

ALEKSANDROPOLIS JAKO CEL STRATEGICZNY

Port w Aleksandropolis odgrywa coraz większą rolę w operacjach NATO i USA w Europie Wschodniej. Przez miasto transportowany jest sprzęt wojskowy oraz żołnierze, kie-

rowani do państw członkowskich Sojuszu na wschodniej flance. Według władz amerykańskich, Aleksandropolis stanowi kluczowy węzeł logistyczny w realizacji zobowiązań sojuszniczych w ramach paktu o wzajemnej obronie.

W lutym media donosiły o możliwych planach zamknięcia tej bazy, czemu Pentagon stanowczo zaprzeczył. W oświadczeniu podkreślono, że USA korzystają z greckiej infrastruktury portowej w ramach międzynarodowej współpracy obronnej.

WZMOŻONA CZUJNOŚĆ SŁUŻB

W świetle ostatnich zatrzymań greckie służby bezpieczeństwa pozostają w stanie podwyższonej gotowości. Oba przypadki — zarówno 67-latkę zatrzymaną w Serres, jak i 59-latkę z Aleksandropolis — mogą świadczyć o zwiększonej aktywności rosyjskich służb wywiadowczych w regionie Bałkanów i Europy Południowo-Wschodniej.

Trwające śledztwa mają ustalić, czy doszło do naruszenia bezpieczeństwa operacyjnego NATO oraz czy podejrzani współpracowali z innymi osobami działającymi na terenie Unii Europejskiej.

Opr. J. B. na podst. BNS, PAP

Babka drożdżowa z ziemniakami

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego

„Dom pełen mięty”

To idealna propozycja dla tych, którzy uwielbiają puszyste, domowe ciasta, a jednocześnie szukają sposobu na wykorzystanie nadmiaru ugotowanych ziemniaków z obiadu.

Składniki:

• 500 g mąki pszennej • 200 g ugotowanych i przetartych ziemniaków • 50 g świeżych drożdży (lub 7 g suchych) • 100 g cukru • szklanka mleka (200 ml) • 100 g masła (rozpuszczonego i przestudzonego) • 2 jajka • 1 żółtko • 1 łyżeczka ekstraktu waniliowego (opcjonalnie) • szczypta soli • 100 g rodzynek

Wykonanie:

Drożdże rozpuścić w ciepłym mleku z 1 łyżką cukru i 2 łyżkami mąki. Odstawić na 10-15 minut, aż zaczyn zacznie pracować i się

To tradycyjny wypiek, który wyróżnia się niezwykłą miękkością i długotrwałą świeżością. Dodatek ugotowanych i przetartych ziemniaków sprawia, że ciasto jest wilgotne, delikatne i nie wysycha tak szybko jak klasyczne drożdżowe wypieki.

■ Fot. Freepik

spieni. Rodzinki zalać wrzącą wodą, a po kilku minutach odsączyć. Do ugotowanych ziemniaków dodać pozostałe mleko i wszystko zmiksować na gładką masę blenderem lub ziemniaki przetrzeć przez prasę. Mąkę przesiać, dodać przetarte ziemniaki, resztę cukru, sól, jajka, żółtko i ekstrakt waniliowy. Dodać zaczyn i zacząć wyrabiać ciasto. Rodzinki zalać wrzącą wodą, a po kilku minutach

odsączyć. Stopniowo wlewać rozpuszczone masło i wyrabiać przez ok. 10-15 minut, aż ciasto będzie elastyczne i nie będzie kleić się do dłoni. Na koniec dodać odsączone rodzinki i wszystko jeszcze chwilę wyrabiać. Przykryć miskę ściereczką i odstawić w ciepłe miejsce na 1-1,5 godziny, aż ciasto podwoi objętość. Przygotować formy do babki, wysmarować je dokładnie tłuszczem. Wyrośnięte ciasto przełożyć na stolnicę, krótko wyrobić i uformować, a następnie włożyć do foremek. Przykryć ściereczką i zostawić do ponownego wyrośnięcia na 30 minut. Babki po wierzchu posmarować rozmaconym jajkiem. Piec w nagrzanym piekarniku do 170°C przez 30-40 minut (do suchego patyczka) zależy od wielkości foremki. Upieczoną babkę wystudzić na kratce, można polać lukrem, posypać cukrem pudrem lub zostawić bez niczego. ■

Domowa szynka parzona

Jeśli chcesz przygotować wędlinę, która nie tylko smakuje lepiej niż sklepowe odpowiedniki, ale jest też wolna od zbędnych konserwantów i wzmacniaczy smaku, domowa szynka peklowana parzona to doskonały wybór. Szynka jest soczysta, delikatna i bardzo smaczna. Zamiast soli peklowej, można użyć sól kamienną, wtedy mięso nie będzie różowe, ale na smaku nic nie straci.

Składniki:

• 1,5 kg surowej szynki wieprzowej (najlepiej kulka) • 2 litry wody • 80 g soli peklowej • 20 g soli kamiennej • 2 łyżeczki cukru • 3 ząbki czosnku (rozgniecione) • 3 liście laurowe • 5 ziaren ziela angielskiego • 10 ziaren pieprzu czarnego • 1 łyżeczka majeranku

Wykonanie:

Przygotować solankę: w garnku zagotować wodę, z cukrem i przypra-

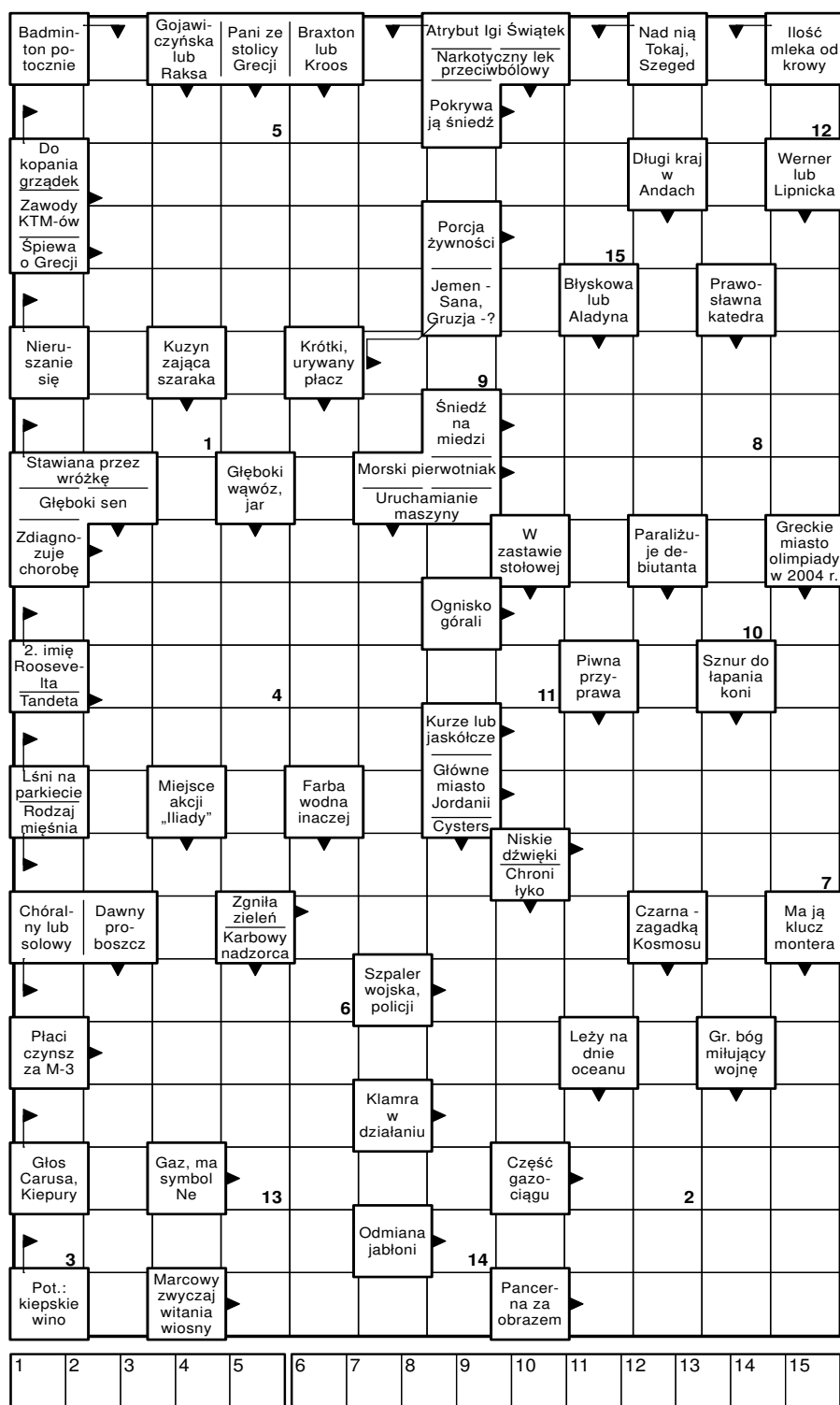
wami (bez czosnku). Ostudzić i dodać rozgnieciony czosnek i sól. Przy pomocy strzykawki z igłą nastrzyknąć mięso solanką w kilku miejscach. Wtedy szynka się szybciej zapekluje. Umieścić szynkę w naczyniu kamionkowym lub szklanym, zalać solanką, tak aby mięso było przykryte (można obciążyć talezkiem), przykryć i zostawić na 12 godzin. Na drugi dzień wstawić do lodówki lub wynieść w chłodne miejsce np. do piwnicy. Codzien-

■ Fot. autorka

nie obracać mięso. Szynkę wyjąć, opłukać, osuszyć i włożyć ją do specjalnej siatki, którą można kupić nawet w markecie. Można też obwiązać ją bawełnianym sznurkiem. W dużym garnku zagotować wodę i włożyć szynkę, zmniejszyć grzanie i wolno parzyć w temperaturze 80 stopni. Najlepiej sprawdzić termometrem, nie można jej gotować, gdyż wtedy będzie się kruszyła i nie będzie smaczna. Szynkę parzyć ok. 2 godzin, zależy to od grubości, najlepiej sprawdzić temperaturę w środku szynki aż wyniesie ona 68-72 stopni. Wyłączyć grzanie i jeszcze zostawić na pół godziny, następnie wyjąć i włożyć do zimnej wody, chodzi o to, aby pory się zamknęły, a szynka była soczysta w środku. Choć przygotowanie wymaga kilku dni cierpliwości, efekt końcowy wynagradza wszelki trud. ■

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 29-30 KWIETNIA

Poziomo: CARUSO - EBOLA - POMIDOR - KOPIEC - ERYKA - NAZWISKO - CHAM - KAMIEŃ - AKIRA - TYRAN - NADRENIA - TRAGI - KOKSA - RAPIER - ZASTAW - PLEBS - IGIELIT - AISZA - SWARY - ZABOBON - MADA - PAKAMERA - TRAK - LUMP - SEZAM - TRAPER - WADA - RANO - TARAN - ROZŁAM

Pionowo: JAPONIA - ATRAPA - APTEKA - ROPA - MADRAS - IZBA - UMIZGI - RAP-TUS - OKTAWA - SIEW - ELEGIA - BARMAN - ODCIEŃ - NIEWIADOMA - NEKTAR - SEREK - ATAK - PISK - ROCKY - ODLEW - MALARZ - ROMY - HIREK - ELANA - UPAŁ - KLARA - SYBIR - DOMENA - ŁAPA - MANIA - STYPA - PROM

Hasło: Drugi dzień tygodnia

Uśmiechnij się!

Mój wujek mawiał:

– Skrzypce, altówka, no wiolonczela to jeszcze... ale fortepian, kontrabas, harfa to już nie...

– A co, on muzyk?

– Nie, tragiczny.

Okulista zasiadający w komisji woj-skowej pyta poborowego:

– Czy widzicie tam jakieś litery?

– Nie widzę.

– A widzicie w ogóle tablicę?

– Nie widzę.

– I bardzo dobrze, bo tam nic nie ma! Zdolny!

Pani pyta Jasia:

– Która rzeka jest dłuższa: Ren czy Missisipi?

– Missisipi.

– Dobrze, Jasiu. A o ile jest dłuższa?

– O sześć liter.

– Ból w pana lewym kolanie to kwestia wieku – wyjaśnia pacjentowi lekarz.

– Ciekawe – denerwuje się pacjent – drugie kolano tak samo stare, a nie boli.

Na lekcji geografii nauczycielka pyta Jasia:

– Jasiu, powiedz mi, gdzie leży Kuba?

– W łóżku, jest chory.

Przy spowiedzi:

– Proszę księdza, zgrzeszyłem.

– Wiem. Obserwuję cię na Facebooku...

Ekscentryczna parka wprowadza się do pokoju hotelowego. On przystojny 50-latek, widać, że nadziany, pewny siebie. Ona 20-letnia blondynka, duży biust, puste spojrzenie... Recepcjonista zagaduje:

– Zanieść państwu bagaże?

– Nie. Poradzę sobie – odpowiada mocnym głosem mężczyzna ze złotym Rolexem na rękę.

– A żona? Może ona coś potrzebuje?

– Tu może mieć pan rację. Macie jakieś fajne pocztówki, które mógłbym jej wysłać?

Ksiądz pyta podczas katechezy:

– Co to jest pycha?

– Pycha jest wtedy, jak mama ugotuje coś dobrego.

Wywóz dziecka za granicę przez jednego z rodziców: pisemna zgoda konieczna

Honorata Adamowicz

— Zdarzają się sytuacje, w których jeden z rodziców dziecka zabiera je do innego kraju bez zgody drugiego rodzica. Prawo międzynarodowe stanowi, że tylko rodzic, u którego orzeczeniem sądu zostało ustalone miejsce zwykłego pobytu dziecka, może zamieszkać z dzieckiem w innym kraju. Nie oznacza to jednak, że taka decyzja może zostać podjęta jednostronnie. W każdym przypadku niezbędna jest współpraca rodziców w sprawach dotyczących dziecka. Aby wyjechać za granicę, konieczna jest pisemna zgoda rodzica, który nie wyjeżdża razem z dzieckiem — przypomina w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Renata Poplavske, starsza doradczyni Wydziału Pomocy Metodologicznej, Współpracy Krajowej i Międzynarodowej Państwowego Urzędu Ochrony Praw Dziecka i Adopcji.

NIELEGALNA DEPORTACJA

Jak podkreśla rozmówczyni przy podejmowaniu takiej decyzji istotne jest, aby rodzice uzgodnili, w jaki sposób kontakt dziecka z nieobecnym rodzicem będzie kontynuowany, w jaki sposób alimenty i inne kwestie związane z dobrem dziecka będą rozwiązywane. Jeżeli rodzice nie dojdą do porozumienia w kwestii wywiezienia dziecka za granicę, rodzic, który chce wywieźć dziecko, powinien wystąpić do sądu o zezwolenie na wywiezienie dziecka za granicę na pobyt stały.

W 2024 r. obrońcy Praw Dziecka otrzymali i rozpatrzyli 20 wniosków o powrót na Litwę dzieci, które zostały wywiezione za granicę. Otrzymali również 21 wniosków o powrót dzieci przywiezionych na Litwę do ich krajów stałego pobytu. W 2023 r. otrzymano 27 wniosków o powrót dzieci na Litwę wywiezionych za granicę i 20 wniosków o powrót dzieci przywiezionych

na Litwę. W 2022 r. wpłynęło 25 wniosków o powrót dzieci wywiezionych za granicę i 13 wniosków o powrót dzieci przywiezionych na Litwę. Największa liczba przypadków nielegalnej deportacji dzieci dotyczy Wielkiej Brytanii, Norwegii i Niemiec.

NAJCZĘŚCIEJ DECYZJE PODEJMUJĄ MATKI

Monitorując przypadki nielegalnego zabierania dzieci, można zauważyć tendencję, że najczęściej to matki decydują się na wyjazd z dziećmi i zamieszkanie w innym kraju. Spośród 41 przypadków nielegalnego uprowadzenia dzieci zbadanych przez rzeczników praw dziecka w 2024 r., w 29 przypadkach matki zabrały swoje dzieci do innego kraju bez zgody drugiego rodzica. W 12 przypadkach dzieci zostały zabrane przez ojców bez zgody matek, aby zamieszkać na stałe w innych krajach. Tak więc jednym z najczęstszych przypadków bezprawnego zabrania dziecka do innego kraju jest sytuacja, w której matka mieszkająca z dzieckiem i będąca w separacji z ojcem dziecka postanawia wyjechać na pobyt stały do

innego kraju lub wrócić na Litwę, ale nie omawia z ojcem dziecka kwestii zmiany państwa zamieszkania dziecka.

POŚREDNICTWO I POMOC

— Jeśli chodzi o powrót dzieci, które zostały nielegalnie wywiezione za granicę, należy przypomnieć, że obrońcy praw dziecka pośredniczą i pomagają rodzicowi ubiegającemu się o powrót dziecka w celu rozwiązania sporu rodziców dotyczącego miejsca zamieszkania dziecka i legalności wydalenia dziecka do innego kraju w postępowaniu sądowym. W tym celu obrońcy praw dziecka współpracują z władzami centralnymi innych krajów, wymieniając się z nimi informacjami na temat przepisów prawnych, możliwości uzyskania pomocy prawnej, wszczęcia postępowania sądowego na Litwie lub w innym kraju itp. Należy zauważyć, że decyzja w sprawie legalności wywiezienia dziecka do innego kraju i powrotu dziecka do kraju zwykłego pobytu jest zawsze podejmowana przez sąd kraju, do którego dziecko zostało wywiezione — podkreśla Renata Poplavske. ■

Najczęściej to matki decydują się na wyjazd z dziećmi i zamieszkanie w innym kraju Fot. Freepik

Litewski zespół Katarsis już w Bazylei – przygotowania do Eurowizji trwają

Agnieszka Skinder

W tym roku to muzyczne wydarzenie odbędzie się w szwajcarskiej Bazylei. Litwę reprezentować będzie zespół Katarsis, który w sobotę wyruszył z lotniska w Wilnie.

POZYTYWNE NASTAWIENIE I INTENSYWNY PROGRAM

Przed odlotem muzycy spotkali się z dziennikarzami. Mówili o nastrojach i oczekiwaniach – bez stresu, z pozytywnym nastawieniem. „Lecimy w dobrych humorach. Na razie jesteśmy spokojni. Cieszymy się, że możemy reprezentować Litwę” – podkreślali.

Lider grupy, Lukas Radzevičius, przyznał, że chcą po prostu dobrze wypaść na scenie i dać z siebie wszystko.

W Bazylei zespół czeka intensywny program: codzienne próby, wydarzenia promocyjne i spotkania z innymi uczestnikami. W planach znalazło się też trochę czasu na odpoczynek – muzycy odwiedzają m.in. fabrykę czekolady i wybiorą się w góry. Zespół Katarsis zdradził również, że na miejscu będą ich wspierać rodzina i przyjaciele.

BEZPIECZEŃSTWO 20-OSOBOWEJ DELEGACJI

Podczas pożegnania na lotnisku artyści otrzymali od firmy ubezpieczeniowej Gjensidige specjalne, symboliczne poduszki z wizerunkami członków zespołu, wygenerowane przez sztuczną inteligencję. Te nietypowe upominki miały dodatkowe znaczenie – symbolizowały troskę o bezpieczeństwo i ochronę delegacji. Gjensidige już od 2010 co roku ubezpiecza litewskich reprezentantów Eurovizji. W tym roku kompleksowy pakiet ubezpieczeniowy o wartości 3,7 mln euro obejmuje 20-osobową delegację. Każdy jej członek jest

Już za kilka dni rozpoczną się pierwsze występy tegorocznego Konkursu Piosenki Eurowizji.

Przed odlotem muzycy spotkali się z dziennikarzami. Mówili o nastrojach i oczekiwaniach – bez stresu, z pozytywnym nastawieniem **Fot. Orestas Minderis**

objęty m.in. ubezpieczeniem w podróży, OC, ochroną w przypadku opóźnień bagażu, utraty dokumentów czy problemów z połączeniami lotniczymi. „To dla nas ważne, że możemy liczyć na sprawdzonych partnerów” – zaznaczył Audrius Giržadas, szef litewskiej delegacji.

Na Eurowizji Litwa powalczy o głosy widzów i jurorów obok wielu innych reprezentantów, w tym

także z Polski. Polską reprezentantką będzie Justyna Steczkowska, znana artystka i doświadczona wokalistka, która już raz miała okazję wystąpić na eurowizyjnej scenie w 1995 r.

Tegoroczna Eurowizja rozpocznie się 13 maja. Drugi półfinał odbędzie się 15 maja, a wielki finał – w sobotę 17 maja. ■

Występ zespołu Katarsis podczas finału litewskich eliminacji do Eurowizji **Fot. Orestas Gurevičius, ELTA**

6.45 Studio Wilno
7.00 „Szkoła z Kleksem Bystrzakiem”
7.10 S. anim. „Mała Urania”
7.25 Mody Polskie
7.55 Moc ziół
8.10 Niejadki i inne przypadki
8.25 Zakochaj się w Polsce
8.45 Klub u rektorów
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.30 S. anim. „Mała Urania”
11.45 Tamte lata, tamte dni
12.15 S. „War to kochać”
13.00 Info Wilno
13.05 Tygiel
13.25 Panorama litewska
13.35 Lecę za miłością
14.05 Muzyka w sieci
14.20 „Profesor od serca – Zbigniew Religa” film dok.
15.15 Notacje
15.25 Raport naukowy
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Szkoła z Kleksem Bystrzakiem
17.20 S. anim. „Mała Urania”
17.45 S. „Blondynka”
18.30 „Jeden dzień z życia. Podbrodzie” film dok.
18.45 Notacje
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Niezwykłe miejsca
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Królowie”
21.55 Tamte lata, tamte dni
22.20 Zakochaj się w Polsce

22.45 Tygiel
23.05 Na sygnale
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Pałace i rezydencje Lubelszczyzny
00.45 Notacje

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Tandem”
11.30 S. „Prywatni detektywi”
12.15 „Kto i dlaczego?”
12.45 „Notatki przyrodnika”
13.15 S. dok. „Kraje, ludzie, przygody”
14.00, **15.00**, **16.00**, **14.20**, **15.15** Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Nieemigranci.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Kolumb Litewski”
22.30 „Wiadomości rowerowe”
23.00 S. „Narcos”
23.45 S. dok. „Kraje, ludzie, przygody”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź blisko”
8.00 Od...do...
9.30 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
11.00 S. „Cena miłości”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Ukryj mnie”

16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Będzie wszystkiego
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Człowiek mafii” thriller
00.20 S. „Seal Team VI”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Historie rzeczy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Litewskie Forum Przyszłości
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Co jest lepsze, sąsiedzie?
12.00 S. dok. „Nie-samowita podróż Magellana”
13.00 Gry kosmiczne
13.30 Spacer
14.00 Dajmy czadu!
15.05 To jest mój ogród.
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Dobra Czarownica”
17.05 Dzień dobry, Litwo
19.00 „Weranda”
19.25 S. dok. „Nie-samowita podróż Magellana”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Farma Trolli”
22.20 Niezapomniane Wilno
22.30 „Dokąd dalej?”
23.30 Dzień Kultury
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 Program kulinarny
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Wojny gangów”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”

10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Szukam córki”
14.00 S. „Nie ma przepisu na miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gwiazdki gwiazd”
21.00 S. „Na zdrowie”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Twist” dramat
01.25 S. „Leverage”

6.10 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Magnum: Detektyw z Hawajów”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Policja wodna”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Policja wodna”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „911”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Zagłada” thriller
22.50 „G. I. Joe: Czas Kobry” film fab.

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pierwszy raz
8.00 S. dok. „Poświęcić wszystko”
9.00 S. dok. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Królowa gry”
11.00 S. „Stary”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”

15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.25 Renowacja dzisiaj
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Poświęcić wszystko”
21.25 S. „Oddaj mi moje marzenie”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.25 S. „Komisarz Alex”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Dropped”
9.00 „Egazy dugas”
9.30 „Magazyne wojny”
10.00 „Yellowstone”
11.00 „Szaleńcy sąsiedzi”
12.00 „Domy mobilne”
13.00 „Most”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Bosch”
16.00 S. „Komisarz Alex”
18.00 S. „Simpsonowie”
18.30 „Yellowstone”
20.00 S. „Smak śniegu”
21.50 Mistrzostwa UEFA „Inter” „Barcelona”
23.55 „Gdzie wyżej?”

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Niezapomniany”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”

13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Krymina- lista Pacyfiku”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Ślepa”
18.00 S. „Can- dice Renoir”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Beck IX”
22.50 „Detektyw Chelsea I. Zapła- ta za grzech”
00.45 „Złoty Chłopiec”

06.10 S. „Akacyjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
07.25 „Audycje Komitetów Wyborczych”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Kościół z bliska”
09.00 S. „Ko- medianka”
10.00 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Maga- zyn Rolniczy”
13.50 „Królestwo mokradeł”
15.00 S. „Wichro- we wzgórze”
16.00 „Jaka to melodia?”
16.45 S. „Dziedzictwo”
17.35 „Audycje Komitetów Wyborczych”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Królowie”
22.05 „Korespondenci”
23.05 „Rybka zwana Wandą” komedia
01.00 „Między oczy” film fab.

07.05 „Afisz kul- turalny ekstra”
07.15 „Muzycz- ne poranki”
08.25 „Tamte lata, tamte dni”
09.05 „Podró- że z historią”
09.45 „Wydarze- nie aktualne”
10.15 „Ucieczka z kina „Wolność” film obycz.
12.00 „Pan na Żuławach”
13.05 S. dok. „The Sound of New York”
13.50 Niedziela z...
14.45 „Fredek uszczę- śliwia świat” komedia
16.20 „Goodbye Rockefeller” film fab.
18.10 S. „Pan na Żuławach”
19.10 „W poszukiwa- niu dobrego filmu”
19.50 „Paul Gau- guin portret dzi- kusa” film dok.
21.00 „Spalenie Joanny” spektakl.
22.05 „Dama z Szanghaju” film fab.
23.40 Wstęp Wolny

07.00 „Panorama”
07.35 „Pożyteczni.pl”
08.00 „Rączka gotuje”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Wynalaz- ki na medal”
12.30 S. „Bar- wy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ranczo”
15.05 „Audycje Komitetów Wyborczych”
15.35 „Tygodnik Kulturalny”
16.15 „Zwierz- ki Czytaki”
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 „Królowie”
17.30 S. „Bar- wy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów.

Krzyżówka”
18.50 „Te- leexpress Extra”
19.15 „Okno na Europę”
19.45 „Panorama”
20.10 „Wschód”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ojciec Mateusz”
23.10 „Audycje Komitetów Wy- borczych”
00.10 „Panorama”

08.20 Był taki dzień
08.25 Spór o historię
08.55 „Tajemni- ce Archiwum”
09.10 S. „Wojen- ne dziewczyny”
09.55 „Kuchnia Jagiellonów”
10.20 „Historia Polski” film dok.
11.00 „Krypto- nim MUZEUM”
11.10 Encyklopedia II wojny światowej
11.35 „Zdobycy Karpát” film dok.
11.50 „Wszystkie kolory świata”
12.45 „Wojow- nicy czasu”
13.10 „Myśliciele”
13.15 S. „Czter- dziesiętolatek”
14.15 „Zaginio- ne Skarby”
14.25 „Historia w postaciach zapisana”
16.10 Makłowicz w podróży
16.35 S. „Koro- na królów”
17.00 „Ludzie i pszczoły”
17.30 „Sensa- cje XX wieku”
18.20 „Historia Polski” film dok.
19.10 „Joanna Gryzik. Śląski Kop- ciuszek” film dok.
19.35 Było, nie minęło
19.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
20.05 S. „Wojen- ne dziewczyny”
20.50 „Dziewczy-

ny” film dok.
21.10 Prasa donosi
21.15 „Niebez- pieczne miasta”
22.10 „Zna- chor” dramat
00.20 „Opowieści dziewczęce” film dok.

00.20 Fatima znak nadziei
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Ja- snogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Cichy i po- kornego serca
07.25 Stanisław Ledóchowski i jego twórczość
08.45 Muzycz- ne chwile
08.55 Poczet Wiel- kich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Życiu po- powiedzmy TAK
10.00 Papież Po- lak do Rodaków
10.20 Słowo życia
10.25 Święty na każdy dzień
10.30 Granica Nadziei
11.00 Informacje dnia
11.15 Jak my to widzimy z dale- ka widać lepiej
11.45 Zew natury
12.05 Mocni w Wierze
12.35 Słowo życia
12.40 Ma się rozumieć
12.50 Święty na każdy dzień
13.00 Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 Pragnie- nie Boga
14.00 Opiekuńcze skrzydła – Ho- spicjum św. Anny w Lubartowie
14.30 Msza świę- ta z Jasnej Góry
15.20 Muzycz- ne chwile
15.30 Trufle w Polsce
16.00 Katow- nie Praskie
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Jestem mamą
17.25 Przyroda w Obiektywie
17.40 Zdrowie z Bożej Apteki
17.55 Sursum Corda W Górę Serca!
18.10 Prosto o gospodarce
18.30 XX Rajd Katyński
18.55 Powstanie Warszawskie
19.00 Regina Coeli
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy ma- luch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Ja- snogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Krzywdą

7.00 Fani czte- rech kótek
10.00 Łowcy klasyków
12.00 Łowcy staroci
14.00 Naprawa gospodarstwa
19.00 Jak to jest zrobione?
21.00 Gorączka złota: złoty szlak
23.00 Zabój- cze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

7.05 Zwierzaki Czytaki
7.15 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
7.30 Moda na rodzinę
7.55 W kotle historii
8.20 Dzika Polska
8.45 Haszta-gi tygodnia
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.25 Gra słów. Krzyżówka
10.50 Słownik polsko@polski
11.15 Zwierzaki Czytaki
11.40 Tamte lata, tamte dni
12.05 S. „Królowie”
13.00 Info Wilno
13.05 Unia kulinarna
13.25 Szansa na sukces
15.25 Jak to działa
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Zwierzaki Czytaki
17.25 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
17.30 Alchemik
17.50 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
18.35 Tygiel
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Polacy Świata
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Królowie”
21.55 Tamte lata, tamte dni
22.20 Dzika Polska
22.45 Unia kulinarna
23.05 S. „Na sygnale”
23.50 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Pozyteczni.pl

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobrego Litwa
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości

9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Tandem”
11.30 S. „Prywatni detektywi”
12.15 „Kto i dlaczego?”
12.45 Notatki przyrodnika
13.15 S. dok. „Kraje, ludzie, przygody”
14.00, 15.00, 16.00 Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobrego Litwa
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Bestialskie historie
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Litwa przemawia
22.30 „Wiadomości rowerowe”
23.00 S. „Narcos”
23.45 S. dok. „Kraje, ludzie, przygody”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź blisko”
8.00 Będzie wszystkiego
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Krwa-we kwiaty”
11.00 S. „Cena miłości”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Ukryj mnie”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Szeszka 20
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Hotel Mumbai” thriller
00.55 S. „Seal Team VI”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 (Nie)emigranci.
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Kolumb Litewski
8.30 Drogi
9.00 Dzień dobrego Litwa
11.30 Pogoń
12.00 S. dok. „Nie-samowita podróż Magellana”
13.00 Perspektywa
13.30 Euromaxx
14.00 Wileński Jazz 2024
14.55 Młodzież LRT OPUS
15.25 Festiwal Piosenki 2024
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Dobra Czarownica”
17.05 Dzień dobrego Litwa
19.00 Mecz kwalifikacyjny do Mistrzostw Europy w Piłce Ręcznej Mężczyzn. Litwa – Słowenia
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Nagrody kampanii „Książka Roku Wybory 2024”
23.00 Spacer
23.30 Oto kino!
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 Program kulinarny
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Gwiazdki gwiazd”
9.00 S. „Walker, rycerz Teksasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Szukam córki”
14.00 S. „Nie ma przepisu na miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”

16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Show dobrego wieczoru”
21.00 S. „Na zdrowie”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Po własnych śladach” dramat
00.25 S. „Główna wskazówka”
01.30 S. „Leverage”

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Magnum: Detektyw z Hawajów”
8.30 S. „Nieśmiertelny”
9.30 S. „Policja wodna”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Policja wodna”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „911”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Maksimum ryzyka” film fab.
23.05 „Zagłada” thriller

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Litewskie muzea
8.00 S. „Poświęcić wszystko”
9.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Oddaj mi moje marzenie”
11.00 S. „Stary”
12.30 Najlepsze
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Agenci

sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Poświęć wszystko”
21.25 S. „Oddaj mi moje marzenie”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 S. „Aleksandra”

6.30 S. „Komisarz Alex”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Dropped”
9.00 „Na jednym końcu haczyk”
9.30 „Wojny magazynowe”
10.00 „Yellowstone”
11.00 „Szaleńcy sąsiedzi”
12.00 „Domy mobilne”
13.00 „Most”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Bosch”
16.00 S. „Komisarz Alex”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Yellowstone”
20.00 S. „Smak śniegu”
21.00 „Zabójcze polowanie” dramat
23.00 S. „Poszukiwacze zagubionych skarbów”
00.00 „Most”

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Gry Przenaczenia”
10.00 S. „Niezapomniany”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”

14.00 S. „Kryminalista Pacyfiku”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Ślepa”
18.00 S. „Can-dice Renoir”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Beck IX”
00.50 „Złoty chłopak” dramat

06.10 S. „Aka-cjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
07.25 „Audycje Komitetów Wyborczych”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Rodzina”
09.00 S. „Ko-mediantka”
10.00 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.50 „Królestwo mokradeł”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 „Jaka to melodia?”
16.45 S. „Dziedzictwo”
17.35 „Audycje Komitetów Wyborczych”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Aka-cjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Królowie”
21.55 „Piłka Nożna: Liga Mistrzów”
00.05 „Przebiegła gra” film akcji

07.15 „Muzyczne poranki”
08.10 „Tamte lata, tamte dni”
08.50 „Podróże z historią”
09.30 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
10.10 „Goodbye Rockefeller” film fab.
12.00 „Pan na Żuławach”
13.05 „Blue Note Records. Więcej niż muzyka” film dok.
14.40 „Hala odlotów”
15.45 „Prawo i pięść” film fab.
17.30 „Pan na Żuławach”
18.45 „Od ucha do ucha”
19.30 Informacje kulturalne
19.55 „Reżyserzy”
21.00 „Amatory” dramat
22.50 „Przez Atlantyk” dramat
00.00 „Niedziela z...”

07.00 „Panorama”
07.35 „Prywatne życie zwierząt”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Wschód”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ojciec Mateusz”
15.05 „Kultura, Giedroyć i inni” film dok.
16.05 S. „Rodzina Treflików”
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 S. „Królowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Oko na Wschód”

19.45 Panorama
20.10 „Kierunek Zachód”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „O mnie się nie martw”
23.15 „Studio w kontakcie”
00.10 „Panorama”

08.15 Był taki dzień
08.20 Ex Libris
08.40 Było, nie minęło
09.05 S. „Wojenne dziewczyny”;
09.50 „Kuchnia Jagiellonów”;
10.15 „Historia Polski”; film dok.
11.05 Encyklopedia II wojny światowej
11.25 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”;
11.45 „Od stepów Kubania po Niepodległość”; film dok.
12.35 „Historia kuchni polskiej”;
13.20 S. „Czterdziestolatek”;
14.15 „Tu Radio Solidarność”; film dok.
15.10 „Od Chłopów do Nobla”;
16.00 Piosenką przez historię
16.05 Makłowicz w podróży
16.30 S. „Korona królów”;
16.55 „Ludzie i pszczoły”;
17.20 „Sensacje XX wieku”;
18.15 „Historia Polski”;
19.15 „Fake czy historia?”;
19.50 Ex Libris
20.10 S. „Wojenne dziewczyny”;
20.55 „Koło historii”;
21.15 „Bośnia i Hercegowina”; film dok.
22.10 „Obywatel Zamek”; film dok.
23.05 „Dwie korony”; film dok.
00.30 „Sensacje XX wieku”;

00.40 Tajemnice Krzywego Lasu
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 XX Rajd Katyński
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Regina Coeli
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy ma-luch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Prosto o gospodarce
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Apostoł mediów – bł. Jakub Alberione
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy ma-luch to potrafi
09.50 Słowo życia
10.00 Mocni Jego mocą
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Sanktuaria polskie
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11.50 Muzyczne chwile
12.00 W służbie

Bogu i Ojczyźnie
12.25 Jestem mamą
12.40 Prosto o gospodarce
13.00 Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 Zuzela tu wszystko się zaczęło
14.00 10 obrazów z życia Prymasa
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Nadzieja
16.00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 20 czerwca 1941 roku
18.00 Po stronie prawdy
18.50 Muzyczne chwile
18.55 Trzy konferencje
19.00 Regina Coeli
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Przetrawiliśmy
23.30 Więźniarki

7.00 Fani czterech kółek
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
21.00 Samochód marzeń
23.00 Zapomniane i upuszczone
00.00 Nagi instynkt przetrwania

Projekt Witaj, świecie muzyki!

PALAC BALIŃSKICH W JASZUNACH

godz. 11.00 KONCERTY EDUKACYJNE (Wstęp wolny)

6 maja - „Szybcy i wściekli”

KWARTET ČIURLIONISA

Jonas Tankevičius (I skrzypce), Darius Dikšaitis (II skrzypce),
Gediminas Dačinskas (altówka), Elena Daunytė (wiolonczela)
Prowadzący koncertu Gediminas Dačinskas

13 maja - „Suita globusa”

TADAS MOTIEČIUS (akordeon) i VYTAUTAS KIMINIUS (birbinie)

20 maja - „Muzyka dla wszystkich”

REMIGIJUS RANČYS (muzyk, kompozytor, pedagog)

27 maja - „Gdy brzmia bębny”

VYTAUTAS ŠVAŽAS (perkusja) i GEDIMINAS MAČIULSKIS (perkusja)

W dniach koncertów odbędą się również zajęcia edukacyjne:

godz. 10.00 i 12.00 - historia Pałacu Balińskich (Wstęp wolny)

godz. 10.00 i 12.00 - historia parku (Wstęp wolny)

godz. 10.00 - warsztaty pieczenia tłuczeńców (pierników) jaszunskich (Cena 5€)

Ilość miejsc ograniczona.
Wymagana jest wstępna rejestracja
pod nr. tel.: 370 38 51980

Organizator:

Partner:

Projekt finansowany przez:

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

Impreza będzie
filmowana i
fotografowana
2025 r.

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogro-
dzenia i inne materiały

budowlane w przystępnej
cenie Tel. +370 603 63 636

Skupujemy różnego rodza-
ju lasy, mogą być młode lub
wycięte. Tel. +37066685855

PRACA

Zatrudnię osobę na stałe
do sprzątania oraz pomocy
przy domu. Tel. +370 661 61 677

Wynajmiemy pomieszczenie komercyjne

Firma „Klion”
ma do wynajęcia
pomieszczenie
komercyjne
(biura, magazyny, sklep).

Bezpłatny parking
przy pomieszczeniach.

Birbynių 4A

1. 7,82 m²
2. 26,76 m²
3. 55,85 m²

Linksmoji 5

1. 19,59 m²
2. 41,94 m²
3. 115 m²

+370 685 040 80

**Już od 20 lat UAB Ekoenergija
dostarcza olej napędowy dla rolników.
Dostarczamy pod Wasz adres.
tel. +370 655 51543, w godzinach 9-17.**

Firma potrzebuje pracownika, który potrafi wykonywać zadania podobne do zarządzania komunikacją, usługami ubezpieczeniowymi lub organizacją działalności firmy. Może to być młoda osoba z perspektywą kariery kierowniczej. Jest biuro, gabinet, można pracować również z innego miejsca. Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę lub inna forma zatrudnienia (prowizja, indywidualna działalność itp.). Istnieje możliwość zarobku, ponieważ firma wynagradza pracowników na podstawie wyników pracy. Możliwy jest elastyczny czas pracy (pół etatu, zdalnie lub w formie spotkań). Miesięczne wynagrodzenie, w zależności od chęci dobrego zarobku, po odliczeniu podatków wynosi 2 500 euro, ale może być znacznie wyższe.

greta.rimselyte@gmail.com Tel. +37062579108

Zam. 2854

**KURIER
WILENSKI****DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ**

**Wilno, Birbynių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kuriervilenski.lt**

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

**ZAMÓW PRZYKRYCIE MOGIŁY ZA CENĘ
Z ZESZŁEGO SEZONU!**

**Skontaktujcie się z nami,
a my przyjdziemy z darmową konsultacją**

VPU NR. 40 (2.80 x 2.50 M)

3 PŁYTY + 1 POSTUMENT

CENA CAŁEGO KOMPLETU: 1150 €

(LUB NA RATY: 25.27 € / mies.)

**VILNIAUS
PAMINKLAI**

**VILNIAUS PAMINKLAI
Čekoniškių g. 11, Vilnius**

☎ (+370) 606 78005

☎ (+370) 699 17197

Amfiteatr
Białej Złotygodziny Polaków
w Wilnie

AD BONUM

XXXIII FESTIWAL

CIEBIE, BOŻE, WYŚLAWIAMY

11 MAJA 2025 R., GODZ. 15.00

DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE

(SALA TEATRALNA)

WSTĘP WOLNY

WWW.CBW.LT

Nie żyje s. Inah Lucas, najstarsza osoba na świecie

W Brazylii, w wieku 116 lat i 326 dni zmarła siostra Inah Canabarro Lucas — uznawana za najstarszą osobę na świecie. Brazylijka przyszła na świat 8 lipca 1908 r. w São Francisco de Assis na południu kraju. W dzieciństwie była tak chuda, że wiele osób przewidywało, że nie dożyje dorosłości. Swoją długowieczność przypisywała Bogu. „On jest sekretem życia i sekretem wszystkiego” — tłumaczyła. Co ciekawe, 116-latką była drugą najstarszą siostrą zakonną w historii. Laur pierwszeństwa dzierży Francuzka Lucile Randon, która zmarła 17 stycznia 2023, mając 118 lat. Fot. Wikimedia Commons, opr. red.

W czeskim lesie znaleźli skarb wart fortunę

Spacerujący po lesie znaleźli skarb wart ponad 7 mln koron czeskich, czyli ponad 280 tys. euro. To monety, liczące ponad 200 lat. Spacerując skrajem lasu w północno-wschodniej części Czech, dwaj mężczyźni natknęli się na fragmenty zarośniętego muru, a wśród cegieł coś błyszczącego. Była to puszka. Kiedy ją otwarli, przecierali oczy ze zdumienia — w środku było prawie 600 złotych monet. Metr dalej znaleźli 16 pozłacanych papierosnic, 10 bransoletek, grzebień i łańcuszek z kluczykiem. Okazało się, że niektóre monety mają ponad 200 lat, pochodzą z 1808 roku. Młodsze pochodzą z początku XX wieku. Ekspersi z Muzeum Czech Wschodnich w mieście Hradec Králové twierdzą, że ktoś ukrył ten skarb w lesie w latach 20. ubiegłego wieku. Naliczyli się dokładnie 598 monet, ważących w sumie prawie 4 kg, pochodzących z Francji, Belgii, Imperium Osmańskiego i Austro-Węgier.

List z Titanica sprzedany za 300 tysięcy funtów

Pamiętki związane z Titanikiem cieszą się niesłabnącą popularnością. Widać to choćby po cenie — 300 tys. funtów — jaką na aukcji osiągnął list napisany przez pasażera okrętu na cztery dni przed zatonięciem. Autor listu był jednym z około 2 200 osób na pokładzie Titanica płynącego w dziewiczej podróży do Nowego Jorku. W katastrofie, do której doszło nocą z 14 na 15 kwietnia, zginęło ponad 1 500 osób. List został wysłany, gdy statek zaciemniał w Queenstown w Irlandii. List ten osiągnął najwyższą cenę spośród wszystkich korespondencji napisanych na pokładzie Titanica. Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Otwarcie Sezonu Motocyklowego w Wilnie Fot. Ervin Rauluševičius, ELTA